

VIDELI SMO ↙

Slovenska vojska pri varovanju državne meje

PREDSEDOVANJE SLOVENIJE SVETU EU ↘

Dogodki in dosežki
na obrambnem področju

Marko Pišlar

OKREPILI ZAVEDANJE O POMENU EVROPSKE VARNOSTI

Slovenija je konec lanskega leta uspešno končala polletno predsedovanje Svetu Evropske unije in ga z novim letom predala Franciji. Zlasti pomemben dosežek v okviru skupnega 18-mesečnega programa predsedovanja v triju z Nemčijo in Portugalsko je bil napredek pri oblikovanju strateškega kompasa, dokumenta, ki bo določil prihodnji razvoj evropske varnostne in obrambne politike. Kljub zaostrenim razmeram zaradi epidemije covid-19 so vse dejavnosti med predsedovanjem potekale nemoteno. Najodmevnejši sta bili dve večji praktični vaji, ki sta ju Slovenska vojska in Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje izvedli kot prispevek k slovenskemu predsedovanju Svetu Evropske unije. Vojaška vaja, ki bo postala stalnica v evropskem okolju, je pomembna prav zaradi krepitev odpornosti Unije na vse oblike kriz. V predsedovanje na obrambnem področju je bilo vključenih približno 400 zaposlenih na obrambnem ministrstvu. Ti so vsebinsko, organizacijsko ali logistično podpirali predsedovanje v domovini in iz tujine. K uspešni izvedbi je pomembno prispevalo delovanje posebne projektne skupine, znotraj katere so se povezali zaposleni iz različnih direktoriatov in služb ter uspešno in usklajeno delovali. Vodja podskupine za program predsedovanja Svetu Evropske unije in Sektorja za evropske zadeve na obrambnem ministrstvu Mateja Kirn je prepričana, da se je med predsedovanjem okrepilo zavedanje o tem, kako pomembne so v Evropski uniji vsebine z obrambno-varnostnega področja. To še posebej velja za leto 2022, ki ga številni imenujejo leto obrambe.

4
SKUPAJ. ODPORNA.
EVROPA.

Predsedovanje Slovenije
Svetu Evropske unije
na obrambnem področju

34
PRILOŽNOST ZA ZAPOSILITEV
V KIBERNETSKI OBRAMBI

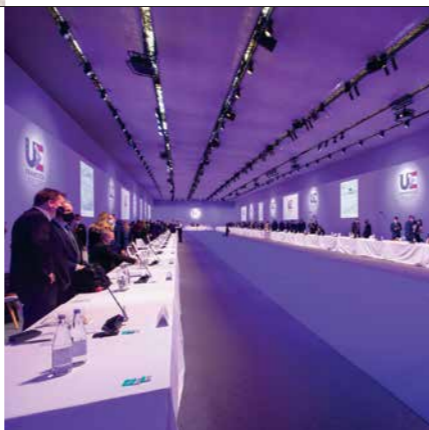
Ministrstvo za obrambo išče
sodelavce za delo v Kibernetskem
centru in informatiki

40
URILI DELOVANJE
V OPERACIJI ODBOJ

S povečano prisotnostjo
preprečevali nezakonite
prehode državne meje

31
MARCA
DO STRATEŠKEGA
KOMPASA

Prvo zasedanje obrambnih
ministrov med francoskim
predsedovanjem

36
POGODBENI REZERVISTI
OPRAVILI LETNO
USPOSABLJANJE

V celjskem polku prvo
letošnje usposabljanje
pogodbene rezerve

43
LETA 2021
VEČ NOVIH
ZAPOSILITEV

Mladi se zanimajo
za delo v vojski

32
ČRN MESEC
ZA GORSKE REŠEVALCE

Helikopterji Slovenske
vojske pomagajo
pri reševanju v gorah

39
V SILAH SLOVENSKE
VOJSKE PRAZNOVALI

Na Vrhniki slovesno
ob dnevu Poveljstva sil

SKUPAJ. ODPORN. EVROPA.

BESEDILO DOP
FOTO Bruno Toič

Slogan slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije v drugi polovici lanskega leta se je močno kazal v ambicioznem programu Ministrstva za obrambo. Ta je obsegal 32 dogodkov doma in v Bruslju, na katerih smo v ospredje postavljali tri prednostne naloge, ki so bile dobro sprejete.

Prizadevali smo si zlasti za krepitev sodelovanja med Evropsko unijo in Natom ter vključevanje regije Zahodnega Balkana v mehanizme in pobude evropske varnosti ter obrambe in izpostavljali projekte za izboljšanje energetske učinkovitosti obrambnega sistema. Z Evropsko službo za zunanje delovanje pa smo bili dejavni pri oblikovanju strateškega kompasa. Predsedovanje je bilo uspešno tudi znotraj vodenja dveh horizontalnih delovnih skupin, in sicer za krepitev odpornosti in zoperstavljanje hibridnim grožnjam ter za civilno zaščito. Organizirali smo dve mednarodni vaji: vojaško vajo DRM2 EX21, na kateri so sodelovali pripadniki tujih vojsk in civilne zaščite

URSULA
VON DER LEYEN,
predsednica
Evropske komisije

»Ni varnostnih in obrambnih vprašanj, pri katerih je odgovor manj sodelovanja. Vlagati moramo v naše skupno partnerstvo in izkoristiti edinstveno moč obeh strani. Zato sodelujemo z generalnim sekretarjem Nata Jensom Stoltenbergom pri pripravi nove skupne izjave Evropske unije in Nata.«

iz Evropske unije in partnerskih držav, ter vajo zaščite in reševanja ob potresu SIQUAKE 2020. Zelo pomembna je bila tudi logistična podpora Slovenske vojske predsedovanju Slovenije Svetu Evropske unije.

SODELOVANJE EVROPSKE UNIJE IN NATA

Slovenija kot država članica Evropske unije in Natova zaveznica podpira krepitev sodelovanja med tema organizacijama. Med predsedovanjem smo z organizacijo dogodkov in tematskih razprav dosegli širšo podporo predlogu za podpis nove skupne izjave o sodelovanju med Evropsko unijo ter Natom. Vsebina izjave bi bila podlaga za nadaljnje usklajevanje glede odpornosti, podnebnih sprememb, vesolja in nastajajočih prebojnih tehnologij. Na podlagi prvih dveh izjav, ki sta bili podpisani v letih 2016 in 2018, v zadnjih letih opazamo napredek pri trenutnem svežnju 74 predlogov sodelovanja. Vendar ti predlogi ne obravnavajo novih groženj in izzivov. Zato si prizadevamo, da bi se tretja izjava podpisala čim prej, saj bi se tako zagotovila večja usklajenost med

Obrambni ministri držav Evropske unije na neformalnem srečanju na Brdu pri Kranju

ločenima procesoma priprave strateškega kompasa Evropske unije in novega Natovega strateškega koncepta 2022. Oba procesa naj bi vsebovala smernice za delovanje in razvoj obrambe v naslednjem desetletju, ob tem pa se je treba izogniti podvajanju ter poiskati morebitne sinergije med organizacijama. Pomemben mejnik sodelovanja med Evropsko unijo in Natom med slovenskim predsedovanjem je bila tudi pridružitvev ZDA, Kanade in Norveške projektu vojaške mobilnosti v okviru stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO), kar je rezultat prizadevanj tria zaporedoma predsedujočih držav Svetu Evropske unije – Nemčije, Portugalske in Slovenije – za vključevanje tretjih držav v projekte stalnega strukturnega sodelovanja.

CILJI PREDSEDOVANJA

- ★ sodelovanje med Evropsko unijo in Natom
- ★ Zahodni Balkan
- ★ energetska učinkovitost obrambnih sistemov
- ★ oblikovanje strateškega kompasa

STATISTIKA PREDSEDOVANJA

- ★ načrtovanih in izvedenih 32 dogodkov v Sloveniji in Bruslju
- ★ mednarodni vaji DRM2 EX21 in SIQUAKE
- ★ v okviru nacionalne logistične podpore Slovenske vojske izvedenih 3287 prevozov za 146 dogodkov

ZAHODNI BALKAN

Zahodni Balkan je za Ministrstvo za obrambo pomembna prednostna naloga pri našem vsakdanjem delu, zato je bilo predsedovanje Svetu Evropske unije odlična priložnost, da svoje vizijo in cilje predstavimo tudi skozi to pomembno vlogo. Na obrambnem področju sta za nas pomembna dva vidika, in sicer da Evropska unija ostane prisotna v regiji ter pomaga zagotavljati mir in stabilnost ter da države, kolikor se le da, vključujemo v svoje delo, predvsem glede na to, da večinoma govorimo o (skorajšnjih) kandidatkah za članstvo v Evropski uniji. Med predsedovanjem Svetu Evropske unije smo svoj položaj izkoristili za to, da smo se o regiji pogosto pogovarjali, hkrati pa naše partnerje na Zahodnem Balkanu redno obveščali o novostih znotraj Unije. Verjamemo namreč, da lahko z rednimi stiki in pretokom informacij pomagamo izboljšati zaupanje med obema stranema.

Ko govorimo o Zahodnem Balkanu, so majhne zmage in majhni koraki naprej pogosto enako pomembni kot veliki preboji. Zato smo ponosni, da sta bila na konferenci o hibridnih grožnjah v Ljubljani med panelisti tudi predstavnika Srbije in Kosova. To na obrambnem področju namreč ni vedno preprosto ali samoumevno, je pa pomembno z vidika, da predstavniki regije sami povedo, kako dojemajo svojo varnost. Na podlagi tega lahko razvijamo dvostransko sodelovanje z regijo in prednostne naloge Evropske unije do Zahodnega Balkana. Tako smo na primer med predsedovanjem predlagali, da bi novi evropski mirovni instrument financiral tudi Balkanske zdravstvene namenske sile. Gre za pobudo, v kateri sodeluje Slovenija in ki združuje vojaško medicinsko osebje iz šestih držav. Če bo projekt sprejet, bomo na tej podlagi okrepili sodelovanje Evropske unije z regijo. Nadaljevali smo redno koordinacijo z državami regije, okrepili smo njihovo sposobnost odzivanja na naravne in druge nesreče (tudi v Sloveniji, če se to zgodi). Hkrati smo Unijo opozorili na obstoj pobude, v kateri Slovenija sodeluje že deset let. Med našim predsedovanjem je bila sprejeta odločitev Sveta Evropske unije o financiranju bataljona za razminiranje oboroženih

sil Bosne in Hercegovine čez evropski mirovni instrument, za kar si je Republika Slovenija skupaj z več drugimi državami članicami Evropske unije že dalj časa prizadevala.

ENERGETSKA UČINKOVITOST

V okviru predsedovanja Republike Slovenije Svetu Evropske unije je bila ena izmed prednostnih nalog Ministrstva za obrambo tudi energetska učinkovitost. Ta je povezana s širšimi cilji Unije, ki so bili sprejeti v okviru evropskega zelene dogovora in z evropskimi podnebnimi pravili, s katerimi se je določil cilj, ki Evropsko unijo zavezuje k vsaj 55-odstotnemu neto zmanjšanju emisij do leta 2030.

Energetska učinkovitost pridobiva vse več pozornosti in postaja aktualna tudi v povezavi z bojem proti podnebnim spremembam. Med predsedovanjem smo na Ministrstvu za obrambo to tematiko postavili na evropski oder, saj so predstavniki ministrstva in številni strokovnjaki Partnerstva za energijo in okolje sodelovali na številnih dogodkih, spodbudili smo razpravo o nujnosti prilagajanja opreme oboroženih sil na spremenjeno okolje ter vse vsebine uspešno vključili tudi v prvi osnutek strateškega kompasa.

Slovenija je tudi podpisnica skupne deklaracije za pariški forum iz novembra 2021 ter miselnega dokumenta Luksemburga in Avstrije iz oktobra 2021. Prepričani smo, da smo pomembnost področja dvignili na vseh ravneh. Tudi v prihodnosti bomo ostali gonilna sila na področju energetske učinkovitosti in celovito pristopali k reševanju posledic podnebnih sprememb.

STRATEŠKI KOMPAS

Evropska unija se je zadnja leta spoprijemala s številnimi varnostnimi grožnjami in kompleksnim geopolitičnim okoljem, kar je okrepilo zavedanje, da mora narediti več za zagotavljanje varnosti svojih državljanov. Proces oblikovanja strateškega kompasa, ki bo leta 2022 določil glavne smernice razvoja evropske obrambe in varnosti glede kriznega upravljanja, odpornosti, razvoja zmogljivosti in partnerstev v prihodnjih desetih letih, tako predstavlja enega izmed osrednjih »motorjev«

JOSEP BORRELL,
visoki predstavnik
Evropske unije
za zunanje zadeve
in varnostno politiko

»Evropa si ne more privoščiti, da bi bila opazovalec v svetu. Potrebujemo strateški kompas.«

MATEJ TONIN,
minister za obrambo
Republike Slovenije

»O avtonomiji ne moremo več govoriti le ideološko, temveč jo moramo začeti izvajati tako, da uskladimo svoje ambicije na politični ravni in pripravljenost zagotoviti zadostne sile na terenu.«

krepitev strateške avtonomije Unije na obrambnem področju in oblikovanja skupne strateške kulture.

Slovensko predsedovanje Svetu Evropske unije je pustilo pomemben pečat pri oblikovanju tega procesa, ki bo končan med letošnjim francoskim predsedovanjem. Ministrstvo za obrambo je tudi organiziralo številne dogodke na visoki ravni ter imelo aktivno vlogo v strateškem dialogu v okviru iskanja soglasja glede posameznih predlogov v sodelovanju z Evropsko službo za zunanje delovanje, ki je bila vodilna pri usklajevanju procesa.

Osrednja politična dogodka med predsedovanjem sta bili neformalno srečanje direktorjev za obrambno politiko Evropske unije, na katerem so razpravljali o strategijah za zoperstavljanje hibridnim grožnjam, in neformalno srečanje obrambnih ministrov Evropske unije. Ministrstvo za obrambo je v vlogi predsedujoče države organiziralo še seminar o vojaških posredovanjih čez oblikovanje evropskih zmogljivosti za hitro napotitev, dogodek o vključevanju partnerjev Zahodnega Balkana v pobude skupne varnostne in obrambne

Neformalno srečanje direktorjev za obrambno politiko Evropske unije na Bledu

politike, visoko konferenco o krepitvi strateškega partnerstva med Evropsko unijo in Natom ter politični seminar obrambnih ministrov o odprtih vprašanjih strateškega kompasa. Rezultati so se pokazali tudi s sprejetjem miselnega dokumenta na temo oblikovanja strateškega partnerstva, ki so ga podprli Nemčija, Portugalska, Francija, Španija, Luksemburg in Irska.

To je prispevalo k novembrski predstavitvi prvega osnutka dokumenta med slovenskim predsedovanjem, ki predstavlja dobro izhodišče za njegovo dokončno potrditev leta 2022.

Tako bo Slovenija v vlogi predsedujoče države odločilno prispevala k strateški viziji razvoja evropske obrambe ob zagotavljanju koherentnosti in nepodvajanja z Natom, ki ostaja glavni steber

DOSEŽKI PREDSEDVANJA

★ objava prvega osnutka strateškega kompasa

★ dosežen splošni pristop Sveta Evropske unije do predloga novega zakonodajnega akta o odpornosti kritične infrastrukture – direktiva o odpornosti kritičnih subjektov

★ priprava posebnih orodij in ukrepov Evropske unije za zoperstavljanje hibridnim grožnjam

★ vzpostavitev skladišča osebne zaščitne opreme v Republiki Sloveniji v okviru zmogljivosti rescEU

★ vzpostavitev mreže znanja Evropske unije na področju civilne zaščite

kolektivne obrambe znotraj evro-atlantskega prostora.

VOJAŠKE OPERACIJE IN MISIJE TER HITRO ODZIVNE SILE EVROPSKE UNIJE

Republika Slovenija operativno delovanje Evropske unije kontinuirano podpira s prispevkom v pomorsko operacijo Evropske unije Irini v Sredozemlju, v Euforjevo operacijo Althea v Bosni in Hercegovini, kjer je pred predsedovanjem Svetu Evropske unije prevzela skupino za povezovanje in spremljanje, ter z okrepljenim kontingentom v misijo za usposabljanje oboroženih sil Malija. V teh operacijah in na misiji Evropske unije deluje skupno 28 pripadnikov Slovenske vojske. Sodelovanje v operativnih aktivnostih in mehanizmi Evropske unije je del obsežnejšega delovanja Slovenske vojske v vojaških operacijah in na misijah ter v hitro odzivnih silah pod vodstvom Nata, Organizacije združenih narodov in Globalne protiteroristične koalicije. Skupno na območju Evrope, Azije in Afrike k miru in varnosti prispeva približno 270 pripadnikov Slovenske vojske, vključno s štirimi civilnimi funkcionalnimi strokovnjaki.

Med predsedovanjem je bila Slovenska vojska s 185 pripadniki vključena tudi v regionalno bojno skupino Evropske unije pod italijanskim vodstvom, pri čemer je med predsedovanjem sprejela odločitev o podaljšanju pripravljenosti slovenske enote v tej skupini v prvo polovico leta 2022.

Ministrstvo za obrambo je dejavno sodelovalo tudi politike, načrte in odločitve glede operacij in misij ter odzivnih sil Evropske unije, s poudarkom na krepitvi njihove učinkovitosti, dopolnjujoči uporabi podpornih ukrepov evropskega mirovnega instrumenta ter izboljšanju struktur za njihovo vodenje in poveljevanje. Republika Slovenija je politično podprla vzpostavitev misije za usposabljanje v Mozambiku. Med predsedovanjem so bile v ospredju razprav še razmere v Afganistanu, pri čemer so tamkajšnje izkušnje pokazale nujnost pospešitve vzpostavitve obrambnih in vojaških zmogljivosti Evropske unije s ciljem krepitve njene strateške avtonomije, kar je upoštevano tudi pri pripravi strateškega kompasa.

UNIJA POTREBUJE MEHANIZME IN ORODJA ZA HITRO ODZIVANJE

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Slovenija je v drugi polovici leta 2021 po trinajstih letih vnovič predsedovala Svetu Evropske unije. Tako kot se je ob prvem predsedovanju leta 2008 svet začel spopadati z izbruhom svetovne gospodarsko-finančne krize, je bilo tudi tokratno slovensko predsedovanje postavljeno v negotove razmere, ki jih še vedno zaznamuje epidemija covid-19. O dosežkih predsedovanja in izzivih pa v pogovoru z ministrom za obrambo mag. Matejem Toninom.

🔍 KAKO BI OCENILI SLOVENSKO PREDSEDOVANJE?

Slovenija je Svetu Evropske unije predsedovala v precej zahtevnih razmerah. Ocenjujem ga kot zelo uspešno, kar velja tudi za področja v pristojnosti našega ministrstva. V okviru skupne varnostne in obrambne politike smo si zastavili precej ambiciozen načrt ciljev, ki so ga države članice Evropske unije

dobro sprejele, saj je obravnaval trenutne varnostne razmere in odrazil želje Unije, da zagotavlja varnost zase pa tudi širše. Nadaljevali smo zastavljen razvoj skupne varnostne in obrambne politike z uresničevanjem pobud Evropske unije, krepitvijo misij in operacij ter številnimi horizontalnimi zadevami. Delovali smo pri oblikovanju strateškega kompasa. Pomemben napredek je bil narejen tudi pri zoperstavljanju hibridnim grožnjam, zaščiti kritične infrastrukture in civilni zaščiti, se pravi na področjih, ki ne spadajo v klasičen delokrog obrambnih ministrstev.

🔍 KATERI DOGODKI PREDSEDVANJA SO PUSTILI POSEBEN PEČAT?

Zagotovo neformalno srečanje obrambnih ministrov Evropske unije septembra na Brdu in tudi aktivna udeležba na visokem panelu na Blejskem strateškem forumu, na katerem smo sodelovali obrambni ministri Slovenije, Portugalske ter Francije. Pomemben je bil ministrski seminar, ki sem ga 21. oktobra v Bruslju gostil z visokim predstavnikom Evropske unije Josepom Borrelom. Posvečen je bil strateškemu kompasu ter zasedanju Sveta za zunanje zadeve v

formatu obrambnih ministrov, ki je 15. in 16. novembra potekalo v Bruslju. Kot minister predsedujoče države sem redno nastopal na različnih konferencah in seminarjih, kar je bila posebna priložnost ter čast, da Slovenijo predstavim kot aktivno, verodostojno in perspektivno državo članico v okviru mednarodnih organizacij. Hkrati je bila to priložnost za promocijo obrambnega sistema v slovenski javnosti. Glede naše kredibilnosti pa je pomembno predvsem, da naše ambicije in predloge uresničujemo tudi po koncu predsedovanja.

🔍 KAKO OCENJUJETE DOSEŽKE PO POSAMEZNIH PREDNOSTNIH NALOGAH OBRAMBNEGA MINISTRSTVA??

Krepitev sodelovanja med Evropsko unijo in Natom je bila med našim predsedovanjem pogosta tema razprav. Pomen tega partnerstva so potrdili tudi nekateri dogodki. Umik oboroženih sil iz Afganistana je pokazal, da je treba še izpopolniti koordinacijo in izmenjavo informacij med organizacijama. Pozitivno je, da so se med našim predsedovanjem zaveznice Nata – ZDA, Kanada in Norveška – pridružile projektu vojaške mobilnosti v okviru stalnega strukturnega sodelovanja. V tem času sta obe organizaciji pripravljali nove smernice za delo na področju varnosti in obrambe v naslednjem desetletju. V analizi novih groženj in izzivov se je pokazalo, da bi lahko na področjih, kot so nastajajoče prebojne tehnologije, vpliv podnebnih sprememb, vesolje ter odpornost, iskali sinergije in učinkovitejše rešitve ter se že vnaprej izognili nepotrebnemu podvajanju. Dosežek našega predsedovanja zato vidimo tudi v podpori držav članic Evropske unije in Nata ter evropskih ustanov predlogu o podpisu tretje skupne izjave o sodelovanju med organizacijama, ki pa se je žal zamaknil v letošnje leto.

🔍 DRUGA PREDNOSTNA NALOGA JE BILA PVEZANA Z REGIJO ZAHODNEGA BALKANA.

Naše ministrstvo je sledilo podpiranju držav pri približevanju evro-atlantskim povezavam z vključevanjem partnerskih držav v mehanizme skupne zunanje in varnostne politike. Osrednji politični dogodek na nacionalni ravni je predstavljal vrh Evropske unije in Zahodnega Balkana, ki ga je Slovenija gostila 6. oktobra 2021. Veseli me, da so se voditelji s podpisom deklaracije Brdo zavezali k nadaljevanju

širitvenega procesa, gospodarski pomoči ter podpori pri vključevanju v mehanizme in strukture skupne varnostne in obrambne politike, v kateri imajo države Zahodnega Balkana že pomembno ter vidno vlogo. Za ohranitev varnosti in stabilnosti regije smo vseskozi podpirali ohranitev izvršilnega mandata operacije Euforja Althea v Bosni in Hercegovini. Prizadevali smo si tudi za čimprejšnjo zagotovitev financiranja bataljona za razminiranje oboroženih sil Bosne in Hercegovine čez ukrepe pomoči evropskega mirovnega instrumenta, pri čemer je bila odločitev sprejeta na evropski ravni.

🔍 KOLIKO SE DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE ZAVEDAJO POMENA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI OBRAMBNIH SISTEMOV IN NJIHOVEGA VPLIVA NA OKOLJE?

Menim, da je to zavedanje vsekakor prisotno, vendar ga moramo podkrepiti s konkretnimi dejavnostmi. Slovenija je v okviru prizadevanj za izboljšanje energetske učinkovitosti obrambnega sistema sledila ciljem, sprejetim v okviru evropskega zelenega dogovora. Promovirali smo projekte trajnostne mobilnosti in potrebo po iskanju alternativnih goriv na obrambnem področju. Slovenija je prepoznana kot ena vodilnih držav na tem področju tudi zaradi naše aktivne vloge med predsedovanjem. Primer dobre prakse in inovativne zamisli predstavlja projekt RESHUB, ki je namenjen vzpostavitvi mreže energetskih vozlišč in polnilnic na vodik, ki ga vodi in pilotno uvaja Slovenija ter je prejel evropska finančna sredstva. Prizadevanja smo okrepili tudi s sklenjenim dogovorom s podjetjem Pipistrel, s katerim smo postali ena izmed prvih držav v Evropski uniji, ki v obrambnem sistemu testira letala na električni pogon.

🔍 KAKO POMEMBEN JE NAPREDEK PRI OBLIKOVANJU STRATEŠKEGA KOMPASA?

V šestmesečnem obdobju je bila največja pozornost na obrambnem področju namenjena prav temu. Z Evropsko službo za zunanje delovanje smo imeli pomembno vlogo pri iskanju soglasja in spodbujanju razprave o posameznih predlogih kompasa med strateškim dialogom. Naše ministrstvo je z različnimi evropskimi raziskovalnimi inštituti organiziralo tudi dogodke in seminarje ter tako prispevalo k izmenjavi stališč in iskanju kompromisnih rešitev. Na podlagi tega je bil objavljen prvi osnutek dokumenta, kar je dobra podlaga za dokončno potrditev strateškega kompasa med francoskim predsedovanjem oziroma konec marca na zasedanju voditeljev Evropskega sveta.

🔍 PREDSEDOVANJE SO ZAZNAMOVALE TUDI RAZMERE V AFGANISTANU PO UMIKU MEDNARODNIH SIL IZ TE DRŽAVE. NA RAVNI EVROPSKE UNIJE JE BILA IZPOSTAVLJENA NUJNOST POSPEŠITVE VZPOSTAVITVE SVOJIH OBRAMBNIH IN VOJAŠKIH ZMOGLJIVOSTI. KAKŠNO JE VAŠE STALIŠČE?

Izkušnje nekoordiniranega umika varnostnih sil iz Afganistana so pospešile razpravo o optimizaciji hitrih odzivnih sil Evropske unije na neformalnem srečanju njenih obrambnih ministrov v Sloveniji. Razmere v Afganistanu so ponovno pokazale, da Unija potrebuje kredibilne mehanizme in orodja za hitro odzivanje, ki bi se osredotočili na pomanjkljivosti trenutnih vojaških struktur, kot so bojne skupine, ki zaradi različnih razlogov nikoli niso bile aktivirane. V okviru strateškega kompasa je zato vse pomembnejša zamisel o oblikovanju zmogljivosti Unije za hitro napotitev, ki bi temeljila na prenovi koncepta bojnih skupin in razvoju operativnih scenarijev. Pomemben del prenove tega koncepta bi predstavljale skupne vaje oboroženih sil držav članic, kar bi prispevalo k večji standardizaciji in interoperabilnosti sil ter razvoju strateških zmogljivosti, kot so strateški transport, amfibijske in medicinske ter obveščevalne, nadzorne in izvidniške zmogljivosti ter zmogljivosti kibernetske obrambe. Naše ministrstvo je 16. septembra z inštitutom Egmont v Bruslju organiziralo strokovni seminar o strateškem kompasu za vojaška posredovanja, na katerem so predloge in stališča predstavile številne države članice, kar je dodatno razjasnilo to tematiko pri oblikovanju strateškega kompasa oziroma vzpostavitvi zmogljivosti za hitro napotitev.

SLOVENSKA VOJSKA PODPRLA PREDSEDVANJE

Slovenska vojska je bila v predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije močno vključena z vsebinskega, organizacijskega in logističnega vidika. Dejavnosti so potekale v Republiki Sloveniji in tujini, predvsem v Bruslju, in sicer v različnih oblikah: virtualno, velik del v živo, na terenu in tudi kot vojaške vaje.

Že leto dni pred začetkom predsedovanja Svetu Evropske unije so se oblikovale različne skupine na več ravneh, v katerih smo delovali tudi pripadnice in pripadniki Slovenske vojske. Sodelovali smo v projektnih skupinah, pri pripravi programa predsedovanja, organizaciji logistike, načrtovanju komuniciranja z javnostmi in drugih dejavnostih. V okviru Stalnega predstavništva v Bruslju je Vojaško predstavništvo pri Evropski uniji začelo intenzivne vsebinske priprave na predsedovanje. Na Ministrstvu za obrambo smo bili vključeni v projektno skupino za koordinacijo priprav in izvedbo predsedovanja na obrambnem področju. Pripadnik Slovenske vojske je bil začasno prerazporejen na Ministrstvo za zunanje zadeve in je tam svetoval ob vseh logističnih premikih pred predsedovanjem in med njim. Tudi na ravni Generalštaba Slovenske vojske je bila ustanovljena koordinacijska skupina za predsedovanje Svetu Evropske unije. Priprave so obsegale obsežna izobraževanja iz vsebin Evropske unije, intenzivna usposabljanja, prevzemanje sredstev, pripravo prostorov in načrtovanje na različnih področjih. Vse to je zagotovilo, da je bila Slovenska vojska na začetek predsedovanja ustrezno pripravljena.

VEČINA VOJAŠKIH VSEBIN V LUČI PRIPRAV STRATEŠKEGA KOMPASA

V okviru prednostnih nalog Republike Slovenije in Ministrstva za obrambo je Slovenska vojska jasno opredelila svoje naloge in sledila ciljem, da v Evropski uniji nastopa kot kredibilna partnerica pri zagotavljanju vojaške obrambe države in Evropske unije, podpira civilne strukture pri krepitvi odpornosti na naravne in druge nesreče, tudi pandemije, sodeluje pri zagotavljanju kibernetske varnosti in se deklarira kot zelena obrambna sila, temelječa na inovacijah, digitalizaciji ter visoko izobraženem in usposobljenem kadru. Večina vojaških vsebin in del dogodkov predsedovanja so bili vključeni v razprave in posvetovanja v luči priprav strateškega kompasa. Med pomembne uspehe predsedovanja prištevamo začetek razprav in vzpostavitev zavedanja o nujnosti pravočasnega ter sistemskega pristopa k prilagoditvi opreme oboroženih sil za delovanje v spremenjenih razmerah, ki jih določajo podnebne spremembe in ukrepi prilagajanja nanje. Vsebinska je bila aktualna, saj je prav z razpravami in oblikovanjem politik ter dolgoročnih rešitev dobila ustrezno umestitev v osnutku strateškega kompasa in prvem vojaškem nasvetu zanj. Zastavljena pot bo pripomogla k sposobnosti vojaškega delovanja in vojaški učinkovitosti tudi v prihodnosti. Umeščena je tudi v vsebine nastajajoče deklaracije sodelovanja med Evropsko unijo in Natom ter v pomembne vsebine prihodnjega delovanja na področju raziskav in razvoja ter tehnologij Evropske unije, poleg prebojnih tehnologij, umetne inteligence, digitalizacije in delovanja v kibernetskem prostoru. Vsebinska bo obravnavana tudi med francoskim predsedovanjem, s čimer bosta zagotovljena kontinuiteta in nadaljnji razvoj. Pripadniki Slovenske vojske delujejo kot nacionalni predstavniki v Vojaškem odboru Evropske unije in njegovih delovnih skupinah. V okviru rednih vsebin Vojaškega odbora Evropske unije smo se med slovenskim

BESEDILO GŠSV
FOTO Bruno Toič

predsedovanjem posebej osredotočili na vsebine, povezane z nastajajočim strateškim kompasom, in sile hitrega odzivanja Evropske unije, vstopne operacije, krepitve vojaške strukture poveljevanja in kontrole, izboljševanje postopkov vojaškega načrtovanja in krepitve sposobnosti odzivnih sil Evropske unije.

NA MEDNARODNI VAJI DRM2 EX21 SODELOVALO KAR 20 DRŽAV

Z mednarodno vojaško vajo zaščite, reševanja in vojaške mobilnosti DRM2 EX21, ki je bila uvrščena v katalog vaj Evropske unije, smo urili postopke in preverjali rešitve uporabe vojaškega instrumenta moči v podporo civilnim organom pri spoprijemanju s posledicami naravnih in drugih nesreč ter ob tem preizkušali rešitve vojaške mobilnosti v Evropi. Na vaji so poleg držav članic Evropske unije sodelovale tudi države in partnerice Zahodnega Balkana, poleg Slovenije jih je bilo na vaji kar 19, ob tem pa še predstavniki organizacijskih enot s področja kibernetske varnosti. Scenarij vaje je zagotovil primerno vadbeno okolje za vadbence v več stebrih, in sicer zaščita, reševanje in pomoč, vojaška mobilnost ter delovanje sil v zaledju. Kot eden izmed pomembnih podstebrov vaje je bilo dodano delovanje v okolju kibernetskih groženj. Z vajo smo okrepili medsebojno poznavanje, povezanost, civilno-vojaško sodelovanje in odpornost Evropske unije ter naše bližnje sosesčine. Opravljanje takih in drugih vojaških vaj dobiva svoje mesto v nastajajočem strateškem kompasu, postale pa naj bi tudi stalnica v vojaškem okolju Evropske unije. Zavzetost in zavezanost udeležencev skupne evropske varnostne in obrambne politike Slovenska vojska kaže s postopnim povečevanjem števila pripadnikov v operacijah in na misijah Evropske unije na treh strateških območjih, in sicer na Balkanu, v Sredozemlju in Sahelu. V drugi polovici leta 2021 smo v sestavo bojne skupine Evropske unije prispevali skoraj 200 pripadnikov Slovenske vojske, nato pa naš prispevek podaljšali še v prvo

polovico leta 2022. Med slovenskim predsedovanjem Svetu Evropske unije sta se pri operacijah in misijah Evropske unije okrepili njihovi robustnost in učinkovitost. V državah, v katerih delujemo, lahko usposabljanje varnostnih sil izboljšamo s spremljanjem njihovega bojnega delovanja, čez finančni sklad evropskega mirovnega instrumenta pa jim zagotovimo vojaško opremo, kar je konkretizacija pristopa »opremljamo in usposobimo«. Med našim predsedovanjem je bila vzpostavljena tudi nova misija Evropske unije za vojaško usposabljanje v Mozambiku.

SLOVENSKA VOJSKA TUDI LOGISTIČNO PODPRLA PREDSEDVANJE

V okviru inovativnosti in zelene energije smo med predsedovanjem Svetu Evropske unije pripadniki Slovenske vojske sodelovali tudi na strokovnem seminarju Novi modeli oskrbe z energijo za vzdržno in odporno vojaško delovanje ter posvetovalnem forumu o vzdržni energiji v obrambnem in varnostnem sektorju. Posebej odmevna sta bila predstavitve dosežkov uvedbe vodikove tehnologije v Slovenski vojski in projekt gradnje vodikove avtoceste oziroma mreže energetske samozadostnih vozlišč (RESHUB), kar je Evropski uniji predlagala prav Slovenija. V sodelovanju z Evropsko obrambno agencijo ter Slovenskim gospodarskim in raziskovalnim združenjem je bila izvedena tudi delavnica Obrambne pobude

Slovenska vojska je gostila vajo DRM2 EX21.

polkovnik
STOJAN TODOROVSKI,
vodja skupine
za pripravo in izvedbo
predsedovanja
v Slovenski vojski

»Slovenska vojska pri predsedovanju ni sodelovala le z logistično podporo, temveč je z izbranimi vsebinami in dogodki ambiciozno obravnavala pomembna področja skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije.«

Evropske unije – priložnosti in izzivi za srednje velika in majhna podjetja. Glede upravljanja kadrov velja omeniti konferenco na visoki ravni o sektorskih kvalifikacijah za vojaški poklic, ki je bila organizirana v sodelovanju z Evropsko varnostno in obrambno akademijo s ciljem podpore interoperabilnosti oboroženih sil držav članic Evropske unije in na kateri smo skupaj predstavili enoten okvir profesionalnega izobraževanja častnikov, ki je usklajen z evropskim javnim izobraževanim sistemom. V sodelovanju z isto ustanovo je Center vojaških šol v Kadetnici organiziral in izvedel enotedenski visoki tečaj o skupni varnostni in obrambni politiki – modul 2. Z obema dogodkoma se je Center vojaških šol postavil na zemljevid evropskih vojaških izobraževalnih ustanov, ki so sposobne sodelovanja z Evropsko varnostno in obrambno akademijo na izobraževalnem področju. Ne nazadnje je Slovenska vojska omogočila obsežno logistično podporo projektu predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije. V okviru operativnega centra za podporo predsedovanja na ravni sil Slovenske vojske je 14 stalnih pripadnikov operativnega centra in 161 usposobljenih voznikov upravljalo avtomobilski park s 115 protokolarnimi vozili ter skrbelo za skladišče protokolarnih daril v Vojašnici Petra Petriča v Kranju. Zaradi delovanja v razmerah covid-19 je pomemben prispevek opravila tudi Vojaška zdravstvena enota.

VAJE OBOROŽENIH SIL EVROPSKE UNIJE BODO STALNA PRAKSA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

V predsedovanje Svetu Evropske unije je bila s svojimi dejavnostmi in logistično podporo vključena tudi Slovenska vojska. Z načelnikom Generalštaba Slovenske vojske generalmajorjem Robertom Glavašem smo govorili o temah predsedovanja na vojaškem področju, izkušnjah ter prihodnosti skupne varnostne in obrambne politike Evropske unije.

OB PREDSEDOVANJU SVETU EVROPSKE UNIJE SO TUDI NA VOJAŠKEM PODROČJU POTEKALE ŠTEVILNE DEJAVNOSTI. KATERE BI IZPOSTAVILI?

Slovenska vojska je na evropski ravni spodbudila razprave in zavedanje o nujnosti pravočasnega in systemskega pristopa k prilagoditvi opreme oboroženih sil za delovanje v spremenjenem okolju zaradi podnebnih sprememb ter nujnosti sprejemanja ukrepov. Te vsebine so dobile umestitev v razpravah o strateškem kompasu in posledično v njegovem osnutku, umeščene so v delovno gradivo priprave tretje deklaracije o sodelovanju med Evropsko unijo in Natom ter v najpomembnejša področja prihodnjega delovanja v smislu raziskav, razvoja in tehnologij poleg prebojnih tehnologij, umetne inteligence, digitalizacije ter delovanja v kibernetnem prostoru. To se bo nadaljevalo tudi med francoskim predsedovanjem, s čimer je zagotovljen nadaljnji razvoj. Z vajo DRM2 EX21, ki smo jo izvedli oktobra lani in je bila osredotočena na uporabo vojaškega instrumenta moči držav članic Evropske unije ter partnerskih držav v podporo civilnim organom pri spoprijemanju z naravnimi in drugimi nesrečami, pa smo sprožili izvajanje vojaških vaj za krepitev odpornosti Evropske unije ter njenih partneric. Podobne vaje dobivajo mesto v strateškem kompasu in naj bi postale stalna praksa.

PRAV MEDNARODNA VAJA ZAŠČITE IN REŠEVANJA DRM2 EX21 JE BILA ENA IZMED NAJVIDNEJŠIH PRISPEVKOV SLOVENSKE VOJSKE. KAKŠNI SO BILI ODZIVI DRŽAV EVROPSKE UNIJE IN PARTNERIC?

Do zdaj so vojaške vaje v okviru Evropske unije potekale predvsem po scenarijih delovanja kriznega odzivanja na območjih zunaj držav članic Evropske unije, in še to za primarno vojaško delovanje. S to vajo pa smo se osredotočili na področje, ki je postalo pomembno v okviru razprav o prihodnosti delovanja Evropske unije glede njene odpornosti. Odzivi Evropske unije in sodelujočih partnerskih držav so bili pozitivni, posebej so pohvalili organizacijo in izvedbo vaje, raznovrstnost scenarija, zahtevnost vadbenih ciljev, integracijo večnacionalnih vojaških sestavov

po posameznih stebrih, sodelovanje s civilnim sektorjem, podporo države gostiteljice ter strateško komuniciranje na vaji o krepitvi odpornosti. Poveljnik francoskih kopenskih sil general Pierre Schill je povabil poveljnika sil Slovenske vojske, da na 8. forumu poveljnikov kopenskih sil v Evropi marca 2022 v Strasbourgu predstavi sklepe in lekcije z vaje.

MED PREDSEDOVANJEM SE JE VELIKO GOVORIL O KREPITVI STRATEŠKE AVTONOMIJE EVROPSKE UNIJE, TUDI ZARADI DOGODKOV V AFGANISTANU. DOZORELO JE SPOZNANJE, DA POTREBUJE EVROPSKA UNIJA HITRO ODZIVNE SILE, DRUGAČNE OD ZDAJŠNJEGA KONCEPTA BOJNIH SKUPIN. KAKŠNE MENITE, NAJ BI BILE, DA BI BILE UČINKOVITE?

Evropska unija na vojaškem področju v okviru skupne varnostne in obrambne politike vzpostavlja zmogljivosti postopno, skladno z ravnjo ambicij, ki jo opredeli politika. Ob tem je treba poudariti, da Evropska unija že zdaj razpolaga z naborom odzivnih sil, v katerega so med drugim vključene tudi evropske bojne skupine. V sestav teh je Slovenska vojska med predsedovanjem

prispevala motorizirano četo. Prepričan sem, da so odzivne sile Evropske unije zadosti učinkovite za naloge, ki so zanje trenutno predvidene. Zavedamo pa se, da so zaradi novih dejavnikov in spremenjenih ambicij vedno mogoče in tudi nujne izboljšave. Te vidim med drugim v večji modularnosti sestave odzivnih sil, standardizaciji, prilagodljivosti v delovanju, okrepitvi skupnih urjenj in vaj ter ugodnejših finančnih aranžmajih za države. Ob tem je treba vzporedno nadaljevati prizadevanja glede krepitve strukture poveljevanja in nadzora (C2) na ravni Evropske unije, zagotavljanja primernih komunikacijskih sistemov in krepitve zmogljivosti za delovanje v vseh domenah, vključno z vesoljem in kibernetnim prostorom. Nujna je tudi sposobnost delovanja odzivnih sil v pogojih hibridnega delovanja, za katero ima Evropska unija sicer močno orodje v obliki integriranega pristopa. Pomembno je, da se glede na raven vojaških ambicij in predvidene naloge odzivnih sil Evropske unije na vojaškem strokovnem področju naredi vse, kar je treba, za njihove ustrezne sestavo, opremljenost, usposobljenost

ter izurjenost. To lahko tudi pripomore k lažjemu odločanju politične ravni za uporabo teh sil.

O VOJAŠKIH ZMOGLJIVOSTIH EVROPSKE UNIJE ZA HITRO ODZIVANJE STE GOVORILI TUDI NA ZASEDANJU VOJAŠKEGA ODBORA EVROPSKE UNIJE, KI STE GA GOSTILI SEPTEMBRA V POSTOJNI. KATERE SO BILE V SKUPNIH POGOVORIH VOJAŠKE REŠITVE IN POBUDE ZA VEČJO ODPORNOST EVROPSKE UNIJE? KAJ JE REALISTIČNO PRIČAKOVATI ZA LETOS?

Na zasedanju Vojaškega odbora Evropske unije so vojaški predstavniki držav članic prvič uradno na vojaški ravni razpravljali o pripravi izhodišč za krepitev sposobnosti odzivnih sil Evropske unije. Vsebine so bile nato na podlagi nadaljnjih razprav v okviru vojaškega nasveta Vojaškega odbora Evropske unije uvrščene v predlog strateškega kompasa, ki naj bi bil predvidoma usklajen in sprejet na politični ravni letos spomladi. V pogovorih na ravni načelnikov obrambnih štabov oziroma generalštabov ali naših vojaških predstavnikov pri Evropski uniji pa so poleg omenjenih odzivnih sil, ki naj bi nastale na podlagi trenutnih bojnih skupin Evropske unije, prav gotovo najpomembnejši pobude o skupnem financiranju, razvoju obveščevalnega sistema in novih zmogljivosti, kibernetiki obrambi, krepitvi sistema poveljevanja in kontrole ter začetek skupnih usposabljanj in vaj. Po potrditvi in sprejetju strateškega kompasa je letos realistično pričakovati izhodišča za razvoj vojaške zmogljivosti za hitro odzivanje, sestavljene iz fleksibilnih in interoperabilnih modulov do 5000 pripadnikov za različne tipe kriz, razvoj operativnih scenarijev za delovanje teh sil ter načrtovanje vojaških vaj Evropske unije leta 2023.

V OKVIRU EVROPSKE UNIJE TRENUTNO POTEKA SEDEM VOJAŠKIH TER ENAJST CIVILNIH MISIJ IN OPERACIJ V OKVIRU SKUPNE VARNOSTNE IN OBRAMBNE POLITIKE. KAKŠNE SO BILE SMERNICE GLEDE MISIJ EVROPSKE UNIJE MED PREDSEDOVANJEM?

Slovenija si že dalj časa prizadeva za bolj uravnotežen prispevek sodelovanja Slovenije vojske v operacijah, ki jih vodita Nato in Evropska unija. Želimo doseči, da se razmerje števila pripadnikov Slovenske vojske v teh operacijah postopno uravnoteži, saj zdaj prevladuje sodelovanje v Natovih operacijah. To se bo po eni strani zgodilo zaradi preoblikovanja prispevka v silah Kfor leta 2022, po drugi strani pa zaradi postopnega povečanja prispevka Slovenske vojske v operacije in misije Evropske unije. V mislih imam predvsem naše sodelovanje oziroma prisotnost na treh strateških območjih: Balkan (Althea), Sredozemlje (Itrini) in Sahel (EUTM Mali). Naši zavzetost in zavezanost prizadevanjem k udeležanju skupne varnostne in obrambne politike pa se nedvomno kaže v prispevku skoraj 200 pripadnikov Slovenske vojske v bojno skupino Evropske unije v drugi polovici leta 2021, ki ga podaljšujemo tudi v prvo polovico leta 2022. Naša naklonjenost uporabi teh skupin kot strateške rezerve za operacije in misije Evropske unije je zgovoren dokaz, kako resno in premišljeno uresničujemo strateške usmeritve glede uravnoteženja prispevka Slovenske vojske v operacijah in na misijah, ki jih vodita Nato in Evropska unija.

SLOVENSKA VOJSKA JE PREDSEDOVANJE TUDI LOGISTIČNO PODPIRALA. KAKO SE JE ORGANIZIRALA IN ZA KATERE IZKUŠNJE JE BOGATEJŠA PO ŠESTMESEČNEM OBDOBJU?

Ustanovljen je bil operativni center za podporo predsedovanja na ravni sil Slovenske vojske s strokovnimi sodelavci in usposobljenimi vozniki, ki so upravljali avtomobilski park in skladišče protokolarnih daril. Logistično smo podprli tudi dogodke predsedovanja na vojaškem področju, ki smo jih organizirali v Bruslju, in pri organizaciji pomagali drugim. Slovenska vojska je odlično opravila svoje delo. Rezultat je posledica skrbnih priprav in usposabljanj ter motivacije posameznikov. Pri tem smo ugotovili, da se je Slovenska vojska sposobna reorganizirati in prestrukturirati ter sodelovati z drugimi organi, službami in ministrstvi.

KREPITEV ODPORNOSTI EVROPSKE UNIJE NA NARAVNE IN DRUGE NESREČE

BESEDILO URSZR
FOTO Bruno Toič

Nesreč ne moremo predvideti, lahko pa se nanje pripravimo, zato smo si na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje med predsedovanjem Slovenije Svetu Evropske unije prizadevali za krepitve odpornosti Evropske unije na naravne ter druge nesreče. Preventiva in pripravljenost sta najpomembnejši, kadar se zgodijo naravne ter druge nesreče.

Prvi dogodek je bil namenjen spodbuditi razprave o oblikovanju ciljev Unije za odpornost na nesreče v okviru civilne zaščite. Delavnica je bila osredotočena na tri glavne cilje, udeleženci pa so podrobneje razpravljali o oblikovanju ciljev Unije za odpornost na nesreče v primerjavi z drugimi mednarodnimi okviri za odpornost na nesreče, o odpornosti kritičnih družbenih funkcij ter vlogi civilne zaščite in ciljev Unije za odpornost na nesreče ter o oblikovanju ciljev Unije za odpornost na prihodnje nesreče. Sklepi delavnice so

izhodišče za strokovne razprave, ki že potekajo in se bodo nadaljevale letos v okviru strokovne skupine Evropske komisije za preventivo in obvladovanje tveganj.

VEČANJE ODPORNOSTI EVROPSKEGA SISTEMA CIVILNE ZAŠČITE Z RAZVOJEM ZMOGLJIVOSTI

Nesreče imajo lahko čezmejne učinke, vendar solidarnost ne pozna meja. Mehanizem Unije za civilno zaščito deluje že dvajset let, kar smo zaznamovali na letnem sestanku generalnih direktorjev za civilno zaščito Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in držav kandidatk v Ljubljani. Mehanizem Unije za civilno zaščito je bil leta 2021 aktiviran več kot stokrat, kar je rekord od začetka njegovega delovanja. Slovenija je lani reševalno pomoč ob naravnih in drugih nesrečah omogočila dvanajstkrat. Šestkrat smo čez mehanizem materialno pomagali Črni gori, Srbiji, Severni Makedoniji, Nepal, Indiji in Kosovu. Na dvostranski ravni smo materialno pomagali Bosni in Hercegovini. Haitiju smo materialno pomagali ob potresu. Litvi smo avgusta materialno pomagali

zaradi migrantske krize, Severni Makedoniji pa zaradi požarov v okolju. V to državo je bila takrat zaradi obsežnih požarov v naravi napotena začasna enota civilne zaščite za gašenje gozdnih požarov z vozili. Odziv na nesreče je še en pomemben dejavnik, ki krepki in združuje države članice mehanizma. V okviru krepitve odziva na nesreče večjega obsega smo si prizadevali za izboljšanje razvoja zmogljivosti evropskega nabora civilne zaščite in zmogljivosti rescEU. Zato smo oktobra 2021 certificirali enoto za prečrpavanje večjih količin vode, decembra pa smo vzpostavili skladišče osebne zaščitne opreme za boj proti resnim čezmejnimi zdravstvenim grožnjam v okviru projekta rescEU. Nadaljevale so se tudi dejavnosti za vzpostavitev zmogljivosti rescEU pri kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih nesrečah, namestitvenih zmogljivostih ter prevoznih in logističnih zmogljivostih. Mehanizem predstavlja prostor za razvoj sodelovanja tudi z državami Zahodnega Balkana. Že več let s skupnimi projekti glede preventive in pripravljenosti, usposabljanji, z vajami, izmenjavami

Usposabljanje za reševanje iz jam članic Pobude za pripravljenost na nesreče in njihovo preprečevanje

Mednarodna vaja SIQUAKE 2020 je vključevala ukrepanje ob potresu.

LUCIJA JEREB,
namestnica članice
projektne skupine
in članica podskupine za
program predsedovanja
na Ministrstvu
za obrambo

»Predsedovanje na področju civilne zaščite je zaznamovala pandemija, ki je po eni strani razkrila šibke točke evropskega mehanizma civilne zaščite, po drugi pa pospešila njegovo krepitev. Slovenija je spodbudila razpravo o oblikovanju ciljev Unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite ter pri krepitvi odzivnih zmogljivosti.«

strokovnjakov in svetovalnimi misijami krepijo odpornost regije ter celotne Evropske unije. Udeleženci letošnjega sestanka generalnih direktorjev za civilno zaščito Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in držav kandidatk ter delegati delovne skupine pri Svetu za civilno zaščito so soglašali z nadaljnjim razvojem nacionalnih in regionalnih zmogljivosti ter izrazili podporo državam Zahodnega Balkana. V okviru Pobude za pripravljenost na nesreče in njihovo preprečevanje, katere članice so tudi države Zahodnega Balkana, smo jeseni v Sloveniji omogočili usposabljanje za reševanje iz jam, ki se ga je udeležilo 18 udeležencev iz devetih držav članic pobude.

ZAGON MREŽE ZNANJA NA PODROČJU CIVILNE ZAŠČITE

Rek pravi, da kdor se učenju posveča, se iz dneva v dan veča, in prav med našim predsedovanjem se je oblikovala mreža znanja Unije na področju civilne zaščite. Združuje trenutne programe mehanizma za civilno zaščito (usposabljanja, vaje, pridobljene izkušnje z intervencij in širjenje znanja) ter omogoča centraliziran dostop do vseh informacij, ki so bistvene za civilno zaščito. Združuje pomembne pripadnike civilne zaščite in posameznike, ki se ukvarjajo z obvladovanjem nesreč, centre odličnosti, univerze ter raziskovalce. Njen namen je omogočiti njihovo medsebojno sodelovanje in učenje s ciljem oblikovanja sposobnosti Evropske unije za spoprijemanje z naravnimi in drugimi nesrečami v vseh fazah – pri preventivi, pripravljenosti ter odzivu – z različnimi tematskimi dejavnostmi, kot sta razvoj zmogljivosti in znanost. Vzpostavljena spletna platforma mreže znanja omogoča virtualni prostor za sodelovanje, učenje in druženje. Deluje kot skupna točka za iskanje informacij o dejavnostih mehanizma, dogodkih, usposabljanjih in razpisih. Njen zagon pomeni dodaten prispevek k učinkovitejšemu obvladovanju tveganj nesreč in odpornosti Evropske unije. Znanje smo izboljševali tudi na oktobrski mednarodni vaji SIQUAKE 2020. Scenarij vaje je predvideval potres v osrednji Sloveniji, na njej pa je sodelovalo več sto udeležencev iz štabov civilne zaščite in različnih reševalnih enot iz Slovenije, tuje enote iz Italije, Avstrije, Hrvaške in Madžarske ter ekipa strokovnjakov za koordinacijo in oceno stanja Evropske unije.

Z MREŽO ZNANJA DO UČINKOVITEJŠEGA OBVLADOVANJA NESREČ

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Za Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje je zelo uspešno in zahtevno obdobje, saj je bila ob dejavnostih med predsedovanjem vključena tudi v številne evropske projekte zaščite in reševanja. Njen generalni direktor Darko But je v oceni šestmesečnega predsedovanja poudaril, da je uprava dobila potrditev za dobro delo in da zavzeto nadaljujejo številne projekte.

EVROPSKA UNIJA JE LANI INTENZIVNO DELOVALA S CILJEM KREPITVE ODPORNOSTI. TUDI PRI ZAŠČITI IN REŠEVANJU JE BILA GLAVNA USMERITEV SLOVENSKEGA PREDSEDOVANJA OBLIKOVANJE CILJEV UNIJE ZA ODPORNOST NA NARAVNE IN DRUGE NESREČE. ZA KAKO ZAHTEVEN PROCES GRE IN KAKO GA OCENJUJETE?

Gre za zelo zahteven proces, ki je obenem pomemben in dolgoročno nujen. Zahteva drugačen način razmišljanja, kar so pokazale zadnje naravne in druge nesreče, med njimi najizrazitejše pandemija covid-19. Osredotočiti se moramo na preprečevanje nesreč in pripravljenost nanje, ne le na odziv. Poleg tega je treba okrepiti medsektorsko in čezmejno sodelovanje, ker odpornost družbe

ne obstaja le znotraj enega sektorja, nesreče pa ne poznajo meja. V krepitev odpornosti je treba vključiti tudi znanstveno področje. Raziskovalci so tisti, ki nam lahko odgovorijo na vprašanja, s kakšnimi nesrečami oziroma izzivi se bomo v prihodnosti spoprijemali. Gre za strateško predvidevanje, ki postaja pomembnejše tudi zaradi podnebnihih sprememb. Glede oblikovanja ciljev za odpornost na nesreče se je treba zavedati, da je to le eden izmed korakov k odpornejši Evropski uniji. Slovenija je kot predsedujoča spodbujala razpravo o oblikovanju teh ciljev, ki jih je uvedla zadnja revizija zakonodaje mehanizma Evropske unije za civilno zaščito. Temu smo posvetili našo julijsko delavnico. Na podlagi njenih sklepov se delo nadaljuje v okviru strokovnih skupin Evropske komisije, Slovenija pa aktivno sodeluje s svojimi strokovnjaki. Prvi cilji, predvidoma glede zgodnjega obveščanja in ozaveščanja javnosti o nesrečah in tveganjih zanje, naj bi bili opredeljeni do konca letošnjega leta.

MED PREDSEDOVANJEM JE POTEKALO TUDI PRAZNOVANJE OB 20-LETNICI MEHANIZMA EVROPSKE UNIJE ZA CIVILNO ZAŠČITO, KI STE GA ZAZNAMOVALI V SLOVENIJI. PRIZADEVANJA UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE SO BILA V SMERI RAZVOJA

ZMOGLJIVOSTI EVROPSKEGA NABORA CIVILNE ZAŠČITE IN ZMOGLJIVOSTI RESCEU. KAKO UČINKOVIT JE MEHANIZEM IN KATERI SO NADALJNJI CILJI ZA NJEGOV RAZVOJ?

Ponosni smo, da se je praznovanje začelo prav v Sloveniji v okviru sestanka generalnih direktorjev za civilno zaščito držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in kandidatki za članice. Mehanizem je izjemno pomembno orodje evropske solidarnosti. V teh letih se je ob predanem delu sodelujočih razvijal in dajal rešitve za prepoznane izzive. Razvoj se zaradi narave dela ne bo nikoli končal. Lani je bilo v okviru mehanizma 114 zaprosil za pomoč, kar pomeni, da so ga članice prepoznale kot učinkovitega. Cilj je, da v prihodnosti nobena prošnja za pomoč ne bo ostala brez odziva. Evropska unija z državami članicami zato krepi evropske in nacionalne odzivne zmogljivosti. Zadnja prenova zakonodaje predvideva tudi oblikovanje scenarijev nesreč, izboljšanje zbiranja podatkov o škodi, krepitev vloge evropskega Centra za usklajevanje nujnega odziva in višja finančna sredstva. Leta 2019 so se začele vzpostavljati zmogljivosti rescEU, ki so namenjene hitrejšemu in učinkovitemu odzivu Evropske unije ob obsežnejših nesrečah. Te dopolnjujejo nacionalne zmogljivosti civilne zaščite, kadar se različne države hkrati spoprijemajo z eno vrsto nesreče in si ne morejo medsebojno pomagati. Začetno predhodno obdobje mehanizma rescEU bo trajalo do leta 2025. Uprava je bila leta 2020 uspešna pri prijavi na razpis Evropske komisije za vzpostavitev in skladiščenje zalog zdravstvenih sredstev in osebne zaščitne opreme za boj proti čezmejnimi zdravstvenim grožnjam. Slovenija je sicer že več let vključena v krepitev mehanizma Evropske unije v okviru izvajanja projektov glede preventive, pripravljenosti in odziva. Trenutno prispevamo dve zmogljivosti, in sicer enoti za iskanje in reševanje iz jam ter za prečrpavanje vode, načrtujemo pa še certificiranje in sodelovanje dodatnih enot za gašenje požarov ter medicinsko oskrbo.

EDEN IZMED CILJEV MED PREDSEDOVANJEM JE BIL ZAGON MREŽE ZNANJA, KI SE JE ZGODIL LANSKEGA DECEMBRA. KAJ SI OBETATE OD TE PLATFORME IN KAKO BO DELOVALA?

Mreža znanja bo zagotovo prispevala k učinkovitejšemu obvladovanju naravnih in drugih nesreč, vendar ne sama od sebe.

Od nas, uporabnikov, je namreč odvisno, ali jo bomo uporabljali, razvijali in tako prispevali k doseganju njenih ciljev. Ti so izboljšanje preventive in pripravljenosti na nesreče, okrepitev sodelovanja med akademiki, praktiki in odločevalci, uveljavljanje pomena znanosti in znanja ter krepitev medsektorskega sodelovanja. Zadovoljni smo, da je mreža začela delovati ob koncu sodelovanja, in se veselimo nadaljnega skupnega dela, do julija tudi sopedredujemo upravnemu odboru mreže znanja. Skupna spletna platforma je dosegljiva na spletni strani <https://civil-protection-knowledge-network.europa.eu> in se bo razvijala ter sproti dopolnjevala, končni cilj pa je oblikovanje skupnega spletnega prostora za sodelovanje, učenje in druženje. Uporabniki lahko na platformi dostopajo do informacij o dogodkih, usposabljanjih in razpisih. Digitalna platforma tako prispeva tudi k boljši vidnosti projektov, ki so financirani z evropskimi sredstvi, ter širjenju njihovih sklepov in dobrih praks.

OKTOBRA JE V SLOVENIJI POTEKALA ZARADI COVIDA SICER PRELOŽENA MEDNARODNA POTRESNA VAJA SIQUAKE 2020 Z MNOŽIČNO IN RAZNOVRSTNO UDELEŽBO SIL ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI IZ SLOVENIJE IN TUJINE. KAKŠNI SO BILI ODZIVI?

Odzivi so bili pozitivni. Po dolgem času smo lahko prikazali praktično vajo, ki je bila že dalj časa načrtovana in preložena zaradi pandemije. Pomagale so tudi sosednje države, tako kot bi lahko bilo tudi v resničnih razmerah, saj je osrednja Slovenija potresno zelo ogrožena. Ocenjujem, da je bilo sodelovanje med ekipami za tehnično reševanje različnih držav odlično. Italijanske ekipe so nam prikazale napredek s spletno podporo ocenjevanja poškodovanosti zgradb. Gre za projekt, pri katerem smo z njimi že sodelovali. Zdaj se bomo ponovno povezali in poskusili nadoknaditi zamujeno pri razvoju spletne podpore za ocenjevanje poškodovanosti objektov in varnosti bivanja v njih. Pohvalila sta nas tudi evropski komisar Janez Lenarčič in minister za obrambo mag. Matej Tonin, ki sta si vajo ogledala v živo.

PREDSEDOVANJE SVETU EVROPSKE UNIJE SE JE KONČALO, VENDAR OSTAJATE AKTIVNI PRI ŠTEVILNIH EVROPSKIH PROJEKTIH. KAKO STE REORGANIZIRALI UPRAVO Z NAMENOM ČRANJA KOHEZIJSKIH SREDSTEV? KAKŠNI SO ŠE NAČRTI UPRAVE?

Že pred leti smo spoznali, da se moramo zaradi številnih evropskih projektov nekoliko reorganizirati. Leta 2012 smo v Službi za mednarodne zadeve organizirali Oddelek za mednarodne projekte, vendar je obseg teh projektov kmalu presegel mednarodno sodelovanje, zato smo organizirali Službo za razvojne projekte kot samostojno enoto na prvi ravni vodenja. Ta se ukvarja s projekti v okviru mehanizma Evropske unije in črpanjem sredstev s tega naslova. Lani smo ustanovili še Oddelek za evropske kohezijske projekte, in sicer v okviru Urada za operativno. Ta se ukvarja s projekti za izboljšanje pogojev delovanja sil kot posledice podnebno pogojenih nesreč. Odziv se izboljšuje z nakupi dodatnih specialnih vozil, kontejnerjev in črpank. Opremo pa upravljajo enote, ki spadajo v Urad za operativno, zato pripravljamo spremembo organizacijske uredbe, s katero bomo organizirali nove enote, ki bodo upravljale to opremo. Opisal sem službe, ki se ukvarjajo s »staro kohezijo«. Veliko pa pričakujemo od evropskih sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost, saj na podlagi tega oblikujemo celovito reformo našega sistema. Ta med drugim prinaša vzpostavitev nacionalnega centra civilne zaščite na območju Šentvida, v katerem bomo na eni lokaciji združili vse strukture, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem: od Gasilske zveze Slovenije, jamarske in gorske reševalne službe do Rdečega križa in drugih sil. Pridobili bomo tudi sejne, situacijske in štabne sobe, ki jih nujno potrebujemo. Center bo imel še dislocirane enote. V Murski Soboti bo delovala na področju poplavne varnosti, v Sežani bomo izpopolnili trenutne kapacitete za obvladovanje požarov v naravnem okolju, tretji center pa naj bi deloval na področju izkušenj žleda in ujm, vendar je to še predmet programiranja večletnega finančnega okvira 2021–2027. Skratka, želimo, da so zastopane vse velike nesreče, ki bi se v Sloveniji lahko zgodile.

PRILOŽNOSTI IN IZZIVI MAJHNH TER SREDNJE VELIKIH PODJETIJ

BESEDILO DLO, FOTO Bruno Toič

Majhna in srednje velika podjetja so hrbtenica evropskega gospodarstva, saj predstavljajo 99 odstotkov vseh podjetij v Evropski uniji in ustvarjajo več kot polovico evropskega bruto domačega proizvoda. Več kot 2500 majhnih in srednje velikih podjetij ima osrednjo vlogo v zapletenih obrambnih verigah dobave v Evropi, vendar ta delujejo večinoma na nacionalni ravni z omejenim čezmejnimi sodelovanjem. Ker navedeno velja tudi za Slovenijo, smo si med predsedovanjem Svetu Evropske unije prizadevali za širjenje zavedanja o priložnostih za ta podjetja, preučevali izzive na obrambnem področju in iskali rešitve, kako jih premagati.

Majhna in srednje velika podjetja predstavljajo velik potencial za vzpostavitev nove, sodobne evropske obrambnotehnološke industrijske baze. So nosilci inovacij in potencialnih prebojnih tehnologij. Zaradi svoje velikosti in s tem povezanih poslovnih značilnosti so ta podjetja sposobna hitrega odzivanja in prilaganja, kar je prednost pred velikimi

◀ Slovenska podjetja so nosilci visokotehnološkega razvoja.

polkovnik
ROBERT ŠIPEC,
nosilec dosjeja
Energetska učinkovitost
obrambnega sistema

»Široka mednarodna strokovna in laična javnost nam priznava uspešno delovanje pri skupnih prizadevanjih za boj proti okoljskim spremembam in za energetska učinkovitost.«

sistemi. Ob zadostnih naložbah in jasni dolgoročni do srednjeročni obrambni viziji predstavljajo evropsko upanje, da bomo ujeli korak ne le z obrambnimi zaveznicami zunaj Evropske unije, torej predvsem z ZDA, temveč predvsem z državami, ki predstavljajo potencialne grožnje in v obrambo vlagajo večkratnik evropskih sredstev, kot so Kitajska, Rusija in druge.

V Sloveniji je večina podjetij prav majhnih in srednje velikih. Z vključitvijo v razvojne in inovacijske obrambne pobude, kot so stalno strukturno sodelovanje, strateški kompas in evropski obrambni sklad, se tem podjetjem odpirajo možnosti sodelovanja v različnih obrambnih projektih, pri čemer lahko v prihodnosti ustvarjajo tudi izdelke za dvojno uporabo. Tako lahko tudi manjše države članice, ki niso obrambne velesile, pomembno prispevajo k evropski obrambi.

Zato smo v okviru predsedovanja Svetu Evropske unije skupaj z Evropsko obrambno agencijo ter Slovenskim gospodarskim in raziskovalnim združenjem organizirali delavnico, ki je bila namenjena majhnim in srednje velikim podjetjem kot pomoč pri prepoznavanju različnih priložnosti, spoprijemanju z izzivi, ki se pojavljajo na obrambnem področju, in iskanju rešitev, kako jih premagati. Tema dogodka je bila zelo aktualna, kar se je pokazalo z več kot 300 prijavljenimi ter približno 150 prisotnimi na virtualni delavnici, kar precej presega udeležbo na takih dogodkih. Dogodek sta odprla državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Uroš Lampret in izvršni direktor Evropske obrambne agencije Jiří Šedivý, ki sta orisala širši strateški okvir ter poudarila pomen majhnih in srednje velikih podjetij za krepitev evropske avtonomije in oblikovanje obrambne evropske industrijske baze. Nato pa so sledile bolj v praksi naravnane predstavitve o različnih izkušnjah. Te so predstavili predstavniki slovenskega podjetja Guardiaris, Slovenskega partnerstva za energijo in okolje na obrambnem področju SiEnE in Airbusa, ki je del velike evropske obrambne industrije. O možnostih in priložnostih so spregovorili tudi vladni predstavniki, predstavniki Evropske obrambne agencije, Evropske komisije, Evropske mreže obrambnih regij ter Slovenskega gospodarskega in raziskovalnega združenja.

EVROPA ODPORNEJŠA

BESEDILO DOZ, FOTO Borut Podgoršek

Konec leta 2020 je Evropska komisija predstavila predlog Direktive o odpornosti kritičnih subjektov.

Naloga slovenskega predsedstva v okviru delovne skupine za civilno zaščito, ki se ukvarja s tem področjem, je bila usklajevanje direktive, da se doseže splošni pristop Sveta Evropske unije do predloga. S koncem predsedovanja pa je sklenila delo tudi ekipa, ki je predsedovala horizontalni delovni skupini za krepitev odpornosti in zoperstavljanje hibridnim grožnjam.

Cilj Direktive o odpornosti kritičnih subjektov je zmanjšati ranljivost in okrepiti odpornost kritičnih subjektov, ki upravljajo kritične infrastrukture in zagotavljajo bistvene storitve za najpomembnejše družbene funkcije ali gospodarske dejavnosti. Med portugalskim predsedovanjem so bili opravljeni le pregled in branje besedila ter predstavitev predloga direktive, ki ga je pripravila Evropska komisija. Slovensko predsedstvo je v okviru pogajanj z državami članicami in Evropsko komisijo pripravilo šest kompromisnih predlogov besedila direktive, tri miselne dokumente ter poročilo o napredku dosjeja. Pogajanja so bila naporena, pri čemer je predsedstvo opravilo več kot 80 dvostranskih sestankov z državami članicami. Svet Evropske unije je splošni pristop do predloga direktive uradno sprejel 20. decembra 2021, s čimer je predsedstvo doseglo visoko zastavljen cilj.

Slovensko predsedstvo je v okviru delovne skupine za krepitev odpornosti in zoperstavljanje hibridnim grožnjam skladno s prednostnimi nalogami Slovenije spodbujalo krepitev sodelovanja med Evropsko unijo in Natom pri zoperstavljanju hibridnim grožnjam in dvigovanju zavedanja o hibridnih grožnjah

◀ Slovensko predsedstvo je doseglo visoko zastavljen cilj.

ROLAND ŽEL,
predsedujoči delovni
skupini za civilno zaščito
– odpornost kritičnih
subjektov

»Izkušnje iz prvega predsedovanja leta 2008 in dela na predstavnštvu v Bruslju so bile bistvene za uspešno vodenje sej, pogajanja z državami članicami in Evropsko komisijo ter dosežen kompromisni predlog glede direktive o odpornosti kritičnih subjektov.«

◀ s poudarkom na krepitvi odpornosti na Zahodnem Balkanu. Odmeven premik v delu skupine je bil dosežen z vzpostavitvijo nabora orodij Evropske unije za zoperstavljanje hibridnim grožnjam, ki poteka vzporedno z oblikovanjem strateškega kompasa. Slovenska ekipa je že ob začetku mandata uspešno uskladila sklepe Sveta Evropske unije glede poročila Evropskega računskega sodišča o stanju boja proti dezinformacijam. Predsedovanje je vodila v obliki tematsko usmerjenih zasedanj delovne skupine, sledila podedovani agendi ter trenutnim geopolitičnim in varnostnim razmeram ter pri tem upoštevala komplementarnost in sinergijo z aktualnimi horizontalnimi temami na agendi Evropske unije. V drugi polovici predsedovanja so se v skupini bolj posvetili orodjem Evropske unije za zoperstavljanje hibridnim grožnjam. Slovensko predsedstvo je izkoristilo politični zagon ob sprejemanju strateškega kompasa ter z državami članicami, Evropsko komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje začelo pogovore o korakih za oblikovanje orodij za zoperstavljanje hibridnim grožnjam. Hkrati so potekale še druge dejavnosti. Posebej velja omeniti dogodka, ki sta bila organizirana v Ljubljani. Prvi je bil osmi sestanek nacionalnih kontaktnih točk Hibridne fuzijske celice Evropske unije, drugi pa mednarodna konferenca Hibridne grožnje: dožemanje in realnost.

VOJAŠKO PREDSTAVNIŠTVO PODPRLLO PREDSEDVANJE

BESEDILO IN FOTO VOPRE EU

V Vojaškem predstavništvu pri Evropski uniji smo bili v okviru predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije dejavni že več kot leto dni pred njegovim začetkom. Takrat smo se bolj posvetili vsebinam, ki so v vojaškem okolju Evropske unije postajale aktualne, in pripravili teme, v katerih smo prepoznali možnost predstavitve slovenskih interesov ter zmogljivosti v skupno dobro Unije.

Pripravili smo predlog koncepta promocije prednostnih vsebin na posameznih dogodkih predsedovanja in pri drugih oblikah delovanja, kar je postalo vodilo programa predsedovanja na vojaškem področju. Med pripravami smo sodelovali z Generalštabom Slovenske vojske, Ministrstvom za obrambo, Stalnim predstavništvom Republike Slovenije pri Evropski uniji v Bruslju in drugimi udeleženci v mednarodnem okolju. Med predsedovanjem smo se prednostno posvetili vlogi in nalogam predsedujoče države v Vojaškem odboru Evropske unije in njegovih delovnih skupinah, promovirali smo prednostne vsebine predsedovanja ter izvedli vojaške dogodke v Bruslju, podprli izvedbo dogodkov v Sloveniji ter dogodke drugih resorjev v Bruslju.

Na delovnem kosilu Vojaškega odbora Evropske unije smo predstavili globalne okoljske izzive ter trende, ki so posledica podnebnih sprememb, ter izpostavili nujnost pravočasnega pristopa k neizbežnim spremembam pri vojaških delovanju in opremi, kot je na primer prehod družb v ogljično nevtralnost. Gostujoči govorec je bil dvakratni evropski komisar iz Slovenije dr. Janez Potočnik. Na dogodkih predsedovanja smo promovirali slovenske znanje, kompetence, izkušnje in tudi praktične razvojne ter uporabniške rešitve. Tako je bilo tudi pri organizaciji neformalnega zasedanja Vojaškega odbora Evropske unije, ki je bilo vsebinsko posvečeno robustnosti in odpornosti energetskega oskrbovanja vojaškega delovanja in premetljivim pametnim infrastrukturnim zmogljivostim. Dogodka so se udeležili vidni predstavniki Vojaškega štaba Evropske unije, Evropske službe za zunanje delovanje in Evropske komisije. Vsebinsko smo promovirali v tesnem

Vojaško predstavništvo pri Evropski uniji je sodelovalo pri pripravah in predsedovanju.

sodelovanju z Direktoratom za logistiko na Ministrstvu za obrambo in strokovnjaki iz slovenskega znanstvenoraziskovalnega področja, ki v okviru Slovenskega partnerstva za energijo in okolje na obrambnem področju SiEnE sodelujejo z obrambnim ministrstvom. Na dogodku so domači in tuji strokovnjaki predstavili trenutne in prihodnje tehnologije modelov energetskega oskrbovanja vojaškega delovanja s posebnim poudarkom na rešitvah, povezanih z vojaško statično in premično infrastrukturo. Direktoratom za logistiko na Ministrstvu za obrambo je predstavil trenutne razvojne projekte ter njihovo umeščenost v evropska prizadevanja na obravnavanem področju. Poleg promocije slovenskih zmogljivosti in dosežkov smo z dogodkom povečali zavedanje o nujnosti pravočasnega in sistemskega pristopa k obravnavani vsebini, kar se kaže v njeni umeščenosti v nastajajoče dokumente, ki bodo usmerjali razvoj vojaške opreme ter vojaškega delovanja v prihodnosti. To smo dosegli tudi pri vsebini prilagajanja opreme obojestranskih sil za delovanje v razmerah, ki so odvisne od podnebnih sprememb in ukrepov prilagajanja nanje.

V Vojaškem predstavništvu pri Evropski uniji smo med predsedovanjem podprli izvedbo neformalnih srečanj Vojaškega odbora Evropske unije in njegovih delovnih skupin v Sloveniji ter tudi izvedbo konference z naslovom Strateški kompas za vojaška posredovanja v organizaciji Ministrstva za obrambo in inštituta Egmont, in sicer glede vstopnih delovanj oziroma sil za hitro odzivanje Evropske unije. Razprave na vseh treh dogodkih so pripomogle k dognanem, ki sooblikujejo rešitve za izboljšanje hitrega odzivanja Evropske unije na krizne razmere z napotitvijo vojaških sil. Te bodo upoštevane v dokumentih, ki bodo usmerjali prihodnje delovanje Evropske unije na tem področju.

PRIPRAVE NA PREDSEDVANJE DOMA IN V BRUSLJU

Predsedovanje Svetu Evropske unije je za vsako predsedujočo državo velik izziv. Zaradi obsežnosti in prepletenosti vsebin predsedovanja so dobre priprave zelo pomembne. Tudi na obrambnem ministrstvu je bila aprila 2020 imenovana projektna skupina za koordinacijo in izvedbo predsedovanja Svetu Evropske unije.

Namen skupine je bila pravočasna in kakovostna priprava na naloge z vsebinskega področja Ministrstva za obrambo, Slovenske vojske ter Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Skupina je skrbela tudi za zastopanje stališč ministrstva pri predstavnikih ustanov Evropske unije in usklajevanje med resorji znotraj vsebinskih podskupin in Sekretariata za koordinacijo priprav, logistične organizacije in izvedbe predsedovanja Svetu Evropske unije 2021. Glede na naloge je bila prilagojena sestava projektna skupina s skoraj 30 posamezniki in njihovimi namestniki. V prvi fazi so bile naloge osredotočene na usklajevanje vsebin z Evropsko službo za zunanje delovanje in drugimi vladnimi resorji, še zlasti med pripravo programa tria predsedujočih držav, ter na oblikovanje urnika dogodkov, povezanih s predsedovanjem. »V drugi, izvedbeni, fazi smo želeli, da čim uspešneje dosežemo zastavljene vsebinske cilje in kakovostno izvedemo načrtovane dogodke. Ob delu smo se srečevali z omejitvami zaradi epidemije covid-19, zato je bilo treba vedno imeti rezervni načrt. Prav tako smo bili omejeni zaradi dejstva, da po Lizbonski pogodbi predsedujoča država ne predstavlja Evropske unije v zadevah skupne zunanje in varnostne politike,« je izzive izpostavila vodja projektna skupina Vlasta Vivod ter dodala, da so kljub vsem omejitvam in negotovim razmeram zadovoljni in ponosni, da so bili uspešni. Zahvalila se je članom skupine za profesionalno opravljeno delo,

VLASTA VIVOD

»Kljub vsem omejitvam in negotovim razmeram smo zadovoljni in ponosni, da smo bili uspešni.«

VERONIKA
BOŠKOVIĆ POHAR

»Vojaško predstavništvo pri Evropski uniji je med predsedovanjem pomembno prispevalo k okreelitvi pripravljenosti Evropske unije in njene odpornosti.«

BESEDILO Jerneja Grmadnik
in Marko Pišlar

saj so delovali usklajeno in sledili skupnemu cilju. Prav tako je za proaktivno sodelovanje s projektno skupino hvaležna vodstvu ministrstva, ki jo je imenovalo za vodjo projektna skupine in ji tako omogočilo, da je že drugič aktivno sodelovala pri projektu predsedovanja.

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Evropski uniji v Bruslju je prav tako imelo eno izmed pomembnih vlog med slovenskim predsedovanjem. Veleposlanica Veronika Bošković Pohar, stalna predstavnica v Politično-varnostnem odboru, je poudarila, da je Vojaško predstavništvo pri Evropski uniji med predsedovanjem Slovenije Svetu Evropske unije pomembno prispevalo k okreelitvi pripravljenosti Evropske unije in njene odpornosti. »Slovenska vojaška diplomacija, ki zaseda v Vojaškem odboru Evropske unije in njegovih delovnih skupinah, je od julija svetovala Politično-varnostnemu odboru pri oblikovanju strateškega kompasa,« je povedala in dodala: »Z opravljanjem prednostnih nalog spoprijemanjem s podnebnimi spremembami je Slovenski vojski s svojo vojaško diplomacijo uspelo tudi v decembrskem vojaškem nasvetu Vojaškega odbora Evropske unije izpostaviti pomen oblikovanja rešitev za energetske učinkovitost vojaških infrastruktur in sposobnost za delovanje v spremenjenih razmerah kot posledice podnebnih sprememb. Za Slovensko vojsko to pomeni večjo možnost financiranja infrastrukture in opreme za dvojno rabo iz finančnih instrumentov Evropske unije. Na podlagi vojaškega nasveta pa je Politično-varnostni odbor izvedel več vaj zaradi možnosti kibernetičnih napadov. Delo na tem področju bo nadaljevalo francosko predsedstvo. «V prihodnosti lahko pričakujemo okrepljeno delovanje vojaškega predstavništva in Slovenske vojske v okviru Evropske unije, vključno s prispevkom v ustanove, operacije in misije,« je razložila veleposlanica Bošković Pohar in se zahvalila Vojaškemu predstavništvu pri Evropski uniji za opravljeno delo.

5. 7.

Seminar o prednostnih nalogah slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije na obrambnem področju

7. 7.

Seminar o strateškem kompasu in Zahodnem Balkanu

7.-8. 7.

Delavnica o ciljih Evropske unije glede odpornosti na nesreče na področju civilne zaščite

8. 7.

Sprejem za Vojaški odbor Evropske unije

12. 7.

Predstavitve Ministrstva za obrambo o kandidiranju slovenskih podjetij na razpisu Evropske komisije, programu Evropskega obrambnega sklada za leto 2021 ter objavljenih razpisih

15.-16. 7.

Neformalno srečanje direktorjev za obrambno politiko Evropske unije

19. 7.

Ministrov nagovor predsednikov odborov parlamentov Evropske unije za evropske zadeve

1.-2. 9.

Neformalno srečanje ministrov za obrambo Evropske unije

2. 9.

Panel na Blejskem strateškem forumu Oblikovanje evropske obrambe

9. 9.

Medparlamentarna konferenca o skupni in zunanji varnostni politiki ter skupni varnostni in obrambni politiki Evropske unije

15. 9.

Konferenca o sektorskih kvalifikacijah za vojaški poklic

16. 9.

Seminar Strateški kompas za vojaška posredovanja

22. 9.

Seminar Novi modeli oskrbe z energijo za vzdržno in odporno vojaško delovanje

22.-23. 9.

Sestanek nacionalnih koordinatorjev za usposabljanja v okviru mehanizma Evropske unije za civilno zaščito

27.-28. 9.

Neformalno srečanje Politično-vojaške delovne skupine

27.-29. 9.

Neformalno srečanje Vojaškega odbora Evropske unije

4.-8. 10.

Vaja zaščite in reševanja SIQUAKE 2020

7. 10.

Seminar o sodelovanju med Evropsko unijo in Natom na Zahodnem Balkanu

6.-8. 10.

Neformalno srečanje delovne skupine Vojaškega odbora Evropske unije za razvoj zmogljivosti

11.-13. 10.

Sestanek generalnih direktorjev civilne zaščite držav Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in držav kandidat

14. 10.

Konferenca v okviru strateškega kompasa o sodelovanju med Evropsko unijo in Natom

15. 10.

Delavnica Instrumentalizacija migracij kot orodje hibridnega delovanja: primer Belorusija

19. 10.

Neformalno srečanje Vojaškega odbora Evropske unije

18.-28. 10.

Mednarodna vojaška vaja zaščite, reševanja in vojaške mobilnosti DRM2 EX21

21. 10.

Delavnica o strateškem kompasu

26.-27. 10.

Srečanje Vojaškega odbora Evropske unije v formatu načelnikov generalštabov

8.-11. 11.

Seminar na visoki ravni o skupni varnostni in obrambni politiki Evropske unije na temo razvoja vojaških in civilnih zmogljivosti za krizno upravljanje

15.-16. 11.

Zasedanje Sveta za zunanje zadeve v formatu obrambnih in zunanjih ministrov

23.-24. 11.

Posvetovalni forum o vzdržni energiji v obrambnem in varnostnem sektorju

24.-26. 11.

Evropski forum za zmanjšanje tveganj nesreč

25. 11.

Konferenca o hibridnih groznjah

30. 11.

Delavnica Obrambne pobude Evropske unije – priložnosti in izzivi za srednje velika in majhna podjetja

3. 12.

Sestanek direktorjev za obrambno politiko Evropske unije o strateškem kompasu

7. 12.

Konferenca ob zagonu mreže znanja Evropske unije na področju civilne zaščite Letna konferenca Evropske obrambne agencije s panelom o obrambnih inovacijah Interoperabilnostna konferenca vojaške računalniške ekipe Evropske unije za nujne primere

8.-9. 12.

Sestanek projektne skupine Evropske obrambne agencije za kibernetko obrambo

14.-15. 12.

Redno letno zasedanje Politično-vojaške delovne skupine in Politično-vojaške-usmerjevalne skupine Večnacionalnih sil kopenske vojske

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 355
JANUAR 2022

6131.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZNAK ZA DOLGOLETNO SLUŽBO – XXX LET

prejme:
Igor ŠEPEC, 1968

Številka: 094-8/2021-37
Datum: 8. 11. 2021

Mag. Matej TONIN MINISTER

6132.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

POPRAVEK ODREDBE
ŠT. 094-8/2021-20 Z DNE 25. 6. 2021

V odredbi o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo (MO, št. 094-8/2021-20 z dne 25. 6. 2021) se v točki I.

MEDALJA ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE pri prejemniku brigadirju DANIELU PREGLU, rojene mu 6. 4. 1957, Švica, popravi ime države tako, da se glasi: »brigadir DANIEL PREGL, 6. 4. 1957, Avstrija«.

Številka: 094-8/2021-38
Datum: 8. 11. 2021

Mag. Matej TONIN MINISTER

6133.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

POPRAVEK ODREDBE
ŠT. 094-8/2021-33 Z DNE 20. 10. 2021

Odredba o podelitvi priznanj Ministrstva za obrambo (MO, št. 094-8/2021-33 z dne 20. 10. 2021) se popravi tako, da se v točki I. ZAHVALNA LISTINA S SPOMINSKIM KOVANCEM črta prejemnica Vesna MARČIČ, rojena 7. 8. 1957, Ljubljana.

Številka: 094-8/2021-39
Datum: 11. 11. 2021

Mag. Matej TONIN MINISTER

6134.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejmejo:

Zvone BENKO, 1961
Janko BOBNAR, 1963
Stanislav BRUMEC, 1957
Sašo GANTAR, 1959
Drago GRACAR, 1963
Mirko GRGETIČ, 1959
Boris HREN, 1953
Marijan IVANUŠA, 1962
Andrejko JARC, 1963
Erna KODRA, 1962
Rafael KOLBL, 1963
Sašo KOMPARE, 1963
Rolando KOŠMERL, 1962
Dušan KOVAČEC, 1961
Miran KRISTOVIČ, 1960
Janez KRIVINA, 1963
Marjan KUZMA, 1961
Robert LENARČIČ, 1962
Rajko LIKAR, 1965
Rajko LOTRIČ, 1962
Lidija LUNDER, 1964
Roman LUNDER, 1961
Stojan MARN, 1963
Brigita MEDEOT, 1963
Igor MELINC, 1964
Stanislav MIKLAVČIČ, 1959

Vesna MUHIČ, 1962
Boris MUNDJAR, 1964
Drago NOGRAŠEK, 1962
Samo PERKO, 1962
Tatjana PILIH, 1961
Tonček PLANINC, 1963
France PLUT, 1963
Tedeja PRESKAR, 1958
Jožef ROJEC, 1963
Lucija RUTAR, 1963
Srečko STAJNKO, 1960
Bogomir ŠARIČ, 1964
Breda ŠKET, 1961
Nada ŠUŠTARŠIČ, 1955
Radko TIŠMA, 1956
Dejan TRIFKOVIČ, 1965
Zdenko UDOVIČ, 1963
Iztok URLAVB, 1963
Milan VOURI, 1962
Andrej VOZEL, 1955
Bojan ZOREC, 1964

Številka: 094-8/2021-40
Datum: 29. 11. 2021

Mag. Matej TONIN MINISTER

6135.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 –

uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**I. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE II. STOPNJE**
prejme:
podpolkovnik JOHN W. BENSON,
1982, Kanada

**II. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE**
prejme:
stotnik PIERRE CHAMPI 1992, Italija

**III. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE IV. STOPNJE**
prejme:
višji vodnik MARC ROSS, 1986,
Kanada

Številka: 094-8/2021-41
Datum: 3. 12. 2021

**Mag. Matej TONIN
MINISTER**

6136.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM**
prejmejo:
Ernest ANŽELJ, 1962
Miroslav LUJIČ, 1963
Franc NOVAK, 1962
Mojca PESTOTNIK, 1961
Igor PIRC, 1960
Jože ŠPEC, 1962

Boris ŽNIDARČIČ, 1964

Številka: 094-8/2021-42
Datum: 13. 12. 2021

**Mag. Matej TONIN
MINISTER**

6137.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM**
prejmejo:
Vojko DOLENC, 1959
Andreja KOŠIR, 1963
Saša KRAJNC, 1961
Miran KRMEJ, 1962
Alojzij KUMP, 1958
Ivan TISAJ, 1961

Številka: 094-8/2021-43
Datum: 13. 12. 2021

**Mag. Matej TONIN
MINISTER**

6138.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM**
prejmejo:
Anton KLOPČIČ, 1962
Jožica KOJADIN, 1961

Drago MAGDIČ, 1962
Danica PEPELNAK, 1963
Miroslava VODUŠEK, 1962

Številka: 094-8/2021-44
Datum: 17. 12. 2021

**Mag. Matej TONIN
MINISTER**

6139.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014 izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ GENERALŠTABA SV

MEDALJO V SLUŽBI MIRU
prejmejo:
Katja BEZJAK, 1986
Aleksander EBERHART, 1970
Tatjana GROZNIK, 1977
Damir JADRIČ, 1965
Viljem KOVAČIČ, 1968
Boštjan KROŠELJ, 1978
Vesna LUKAN ORAŽEM, 1965
Mirko MEŽAN, 1968
Boris POPLATNIK, 1965
Alenka ŠEHIČ, 1970
Stefan TOMANOVIČ, 1971
Štefan VIDOVIČ, 1967

Številka: 094-10/2021-20
Datum: 15. 10. 2021

**Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV**

6140.

Na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15), 9. in 10. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) ter 26. člena Pravilnika

o pripravi, potrjevanju in podpisovanju dokumentov ter o poročanju glede sprejetih oziroma izdanih dokumentov (MO, št. 0070-12/2013-9 z dne 14. 5. 2013, 0070-12/2013-18 z dne 28. 10. 2014, 0070-12/2013-20 z dne 25. 2. 2015, 0070-12/2012-18 z dne 25. 4. 2016, 0070-12/2013-25 z dne 11. 11. 2016 in 0070-12/2013-26 z dne 1. 2. 2017) izdajam

UKAZ O POVIŠANJU PODČASTNIKOV

I. V ČIN VIŠJEGA PRAPORŠČAKA:
Dušan UTROŠA, 1975
Franc ZAGRADIŠNIK, 1971

II. V ČIN PRAPORŠČAKA:
Robert BELOVIČ, 1964
Andrej BLATNIK, 1977
Karmen BOŠTJANČIČ GOMBAČ, 1977
Dejan GUMZAR, 1978
Špela KLANČAR STAVANJA, 1977
Robert MIKOLIČ, 1973
Jože NOVAK, 1970
Mitja PLANINC, 1973
Uroš ROVAN, 1973
Zoran ŠTALCER, 1968
Matjaž VINDIŠ, 1979

**III. V ČIN VIŠJEGA
ŠTABNEGA VODNIKA:**
Avgust BERKE, 1977
Simon CERK, 1979
Gregor DROFENIK, 1980
Jože GOVEDNIK, 1977
Peter KLINC, 1964
Andreja KOŠIR, 1963
Nikolaj MILHARČIČ, 1975
Almir MUJČINOVIČ, 1980
Nataša PINTAR, 1979
Robert PODLOGAR, 1969
Uroš PRIMC, 1975
Primož SKOČIR, 1979
Stefan TOMANOVIČ, 1971
Kristina VATOVEC, 1977
Boštjan VELIKOGNE, 1971
Dejan ZARNIK, 1976

IV. V ČIN ŠTABNEGA VODNIKA:
Urban BIZJAK, 1976
Damjan ČARMAN, 1980
Sašo GRUJIČ, 1980
Boštjan JAN, 1981
Andrej KANCLER, 1983
Aleš LIPIČ, 1980

Marko MARIČ, 1979
Čopi PURKART, 1981
Mario SEKULO, 1982
Sašo SKOK, 1976
Darjo SUŠELJ, 1973
Jaša ŽIBERNA, 1981

V. V ČIN VIŠJEGA VODNIKA:
Damijan ERCEK, 1975

Številka: 811-1/2021-32
Datum: 25. 10. 2021

**Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV**

6141.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/2003, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ O POTRĐITVI RAZREDA NIŽJIM VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

I. POTRĐITEV V. RAZREDA:
Miran BABIČ, 1975
Valentina FRANK, 1978
Tina KRČEL, 1973
Lucija LARISI, 1975

II. POTRĐITEV IV. RAZREDA:
Ivan HOJNIK, 1977
Damijan KRAKER, 1975
Aldijan PRATLJAČIČ, 1986
Roman ŠKAFAR, 1982

III. POTRĐITEV I. RAZREDA:
Boštjan HRIBERNIK, 1975
Boštjan KERIN, 1974
Danijel SEČNJAK, 1976

Številka: 811-1/2021-33
Datum: 25. 10. 2021

**Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV**

6142.

Na podlagi 63.a člena Zakona o

obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 11. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ O NAPREDOVANJU NIŽJIH VOJAŠKIH USLUŽBENCEV V RAZREDIH

**I. NAPREDOVANJE
V VI. RAZRED:**
Samo BUKOVEC, 1972
Tanja ŠULIGOJ, 1969

**II. NAPREDOVANJE
V V. RAZRED:**
Ljubica RADIČEVIČ, 1964
Jana TUŠAR, 1968
Viljem ZOBEC, 1974

Številka: 811-1/2021-34
Datum: 25. 10. 2021

**Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV**

6143.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ GENERALŠTABA SV

MEDALJO V SLUŽBI MIRU
prejmejo:
Jure ADAMIČ, 1980
Maja ANDREJEK, 1976
Urban ARIH, 1998
Jaka BABULČ, 1988
Emil BATIČ, 1968
Avgust BERKE, 1977
Robert BEZJAK, 1974
Saša BILANDŽIJA, 1973
Tea BIZJAK, 1987
Janko BOBNAR, 1963
Jernej BOLA, 1983

Peter BRANTUŠA, 1979
 Radmila BRECELJ, 1970
 Matjaž BRUMEN, 1989
 Rok BRUNČIČ, 1996
 Luka BUKOVEC, 1996
 Vesna BUKOVEC, 1976
 Miro BUNDALO, 1980
 Gregor CERAR, 1985
 Uroš CESAR, 1997
 Štefan CURE, 1978
 Branko ČAČULOVIC, 1966
 Damjan ČASAR, 1984
 Tamara ČEH, 1996
 Dušan ČRNKO, 1978
 Afrim DELIJA, 1978
 Mario DESNICA, 1980
 Robert DEUTSCHMANN, 1991
 Boris DEŽMAN, 1975
 Tatjana DISIČ, 1978
 Jernej DORNIK, 1990
 Petra DRAME, 1989
 Dejan DRLJAČA, 1985
 Gregor DROFENIK, 1980
 Leon DROZG, 1985
 Sergej EKART, 2000
 Nataša FELKAR, 1969
 Milan FEMIČ, 1978
 Dean FILIPUT, 1992
 Marina FLETEN, 1993
 Tadej FOJTL, 1982
 Slavko FRIDL, 1972
 Rok GAJŠEK, 1987
 Edi GAJZER, 1980
 Anton GALOVEC, 1976
 Beno GOLOB, 1979
 Miha GREGORIČ, 1979
 Milan GRIČAR, 1971
 Tadej HAFNER, 1989
 Jan HAZDOVAC, 1988
 Renato HEREGA, 1985
 Elvis HORVAT, 1979
 Ištvan HORVAT, 1981
 Izak HORVAT, 1987
 Roman HORVAT, 1986
 Uroš HORVAT, 1989
 Andrej HOZJAN, 1985
 Zdravko HRIBERNIK, 1988
 Tilen HRŽENJAK, 1999
 David IVANUŠA, 1993
 Vlado IZLAKAR, 1978
 Sergej JAKOMINI, 1988
 Denis JAMNIK, 1989
 Žiga JERŠEK, 2000
 Mirko JOVIŠEVIČ, 1966
 Matej JUG, 1991
 Mladen JURINČIČ, 1969
 Marko JUS, 1981

Klemen JUVAN, 1980
 Matjaž Matej KASTELIC, 1966
 Danijel KAVAŠ, 1983
 Martin KLENOVŠEK, 1993
 Danijel KNAP, 1974
 Blaž KNEZ, 1994
 Tadeja KOKOL, 1984
 Željko KOMLJEN, 1979
 Stanislav KOMOČAR, 1967
 Tanja KORPIČ, 1969
 Borut KOTNIK, 1970
 Stojan KOTNIK, 1980
 Marko KOVAČIČ, 1971
 Primož KOVAČIČ, 1993
 Rozalija KRAČUN, 1961
 Anita KRAHLER, 1979
 Marko KRAMAR, 1990
 Liljana KRAMBERGER, 1977
 Sebastjan KRIZAJ, 1976
 Mirko KUČINIČ, 1990
 Bojan KUZMIČ, 1987
 Aljaž LAKOTA, 1984
 Jan LEBAR, 1997
 Martin LESKOVAR, 1963
 Mejsut LIKA, 1967
 Romana LOKAR, 1973
 Luka LORBERG, 1980
 Egon LOZEJ, 1981
 Uroš LUBEJ, 1984
 Bojan LUNEŽNIK, 1980
 Žan MACAROL VRABEC, 2000
 Silvo MAHER, 1970
 Denis MAJCEN, 1990
 Marko MAJERIČ, 2000
 Simon MARIČ, 1972
 Simon MARKELJ, 1970
 Marko MAVSER, 1984
 Gorazd MEDVED, 1968
 Maja MESARIČ, 1986
 Rok MIKUŠ, 1983
 Franc MLAKAR, 1984
 Peter MLINAR ROZINGER, 1982
 Barbara MRVA, 1987
 Rok MURKO, 1987
 Rok MURKO, 1991
 Matjaž MURŠIČ KLENAR, 1992
 Andreja NIKL, 1985
 Žan OGRAJENŠEK, 1994
 Nataša OREŠNIK, 1973
 Pia OVČAR, 1995
 Damijan OŽVATIČ, 1977
 Albin PAJENK, 1978
 Tomaž PALUC, 1985
 Tomaž PARADIŽ, 1997
 Aljoša PEČAR, 1986
 Peter PEKOLJ, 1981
 Barbara PELHAN, 1973

Damir PERŠA, 1969
 Iztok PETROVIČ, 1984
 Jože PLAHUTA, 1976
 Jure PLAJNŠEK, 1987
 Tomaž PLAZOVNIK, 1983
 Manja PLOHL, 1990
 Martina PODVRŠNIK, 1967
 Karmen POKLUKAR, 1974
 Alen POPLATNIK, 1989
 Kristijan PRAPOTNIK, 1993
 Jan PREMZL, 1994
 Edi PUCKO, 1975
 Peter PURG, 1977
 Blaž RAKUŠA, 1993
 Rok RAKUŠA, 1996
 Žan RATEJ, 1996
 Franc RAVNJAK, 1974
 Aleš REPINA, 1980
 Jure REPINA, 1986
 Marjan RIZMAL, 1981
 Ivan ROJC, 1987
 Matej ROJKO, 1979
 Nejc SADAR, 1979
 Gorazd SAGADIN, 1974
 Robert SEMINEK, 1968
 Peter SEMOLIČ, 1967
 Aleš SKALE, 1979
 Barbara SLAK, 1981
 Eva SLIVKA, 1981
 Aleš SMREKAR, 1975
 Igor SODJA, 1980
 Simon SORČAN, 2002
 Aleš SOVINC, 1977
 Aleksander STANKOVIČ, 1983
 Mark STUPAR, 1974
 Mario SUHIČ, 1977
 Zdenko SUŠNIK, 1966
 Gorazd ŠEGULA, 1975
 Gašper ŠELIGO, 1984
 Marko ŠEŠKO, 1985
 Patrik ŠKRABAN, 1999
 Jože ŠORN, 1971
 Boštjan ŠPACAPAN, 1971
 Rok ŠTUHEC, 1999
 Denis TOJNKO, 1997
 Mitja TORI, 1987
 Klemen TURINEK, 1992
 Denis TURNŠEK, 1994
 Dušan URŠIČ, 1966
 Damjan URŠNIK, 1980
 Karmen VAIS, 1976
 Dejan VAUDA, 1976
 Boštjan VEDERNJAK, 1977
 Špela VESEL, 1981
 Marko VIDEČ, 1981
 Beno VIDIC, 1973
 Damjan VIDOVIČ, 1997

David VIVOD, 1976
 Jasmina VOČANEC, 1994
 Dario VOVK, 1968
 Srečko VRBINC, 1979
 Adam VRTAČNIK, 1989
 Sanel VUKALIČ, 1982
 Lavra ZAGAJŠEK, 1990
 Matej ZAKOŠEK, 1971
 Anže ZAPUŠEK, 1998
 Robert ZLATKOVIČ, 1979
 Aleš ZUPANČIČ, 1978
 Matija ZUPANČIČ, 1986
 Uroš ZVER, 1986
 Tomaž ŽBOGAR, 1977
 Jaša ŽIBERNA, 1981
 Tim ŽIGON, 1994
 Katja ŽITKO, 1969

Številka: 094-10/2021-22
Datum: 27. 10. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6144.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
SLOVENSKE VOJSKE

I. ZLATO MEDALJO
NAČELNIKA GŠSV
 prejme:
 Franc KALIČ, 1967

II. BRONASTO MEDALJO
NAČELNIKA GŠSV
 prejmejo:
 Janko KREBELJ, 1970
 Aleš LESJAK, 1973
 Metod ŽURA, 1975

Številka: 094-12/2021-83
Datum: 4. 11. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6145.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/2003, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ
O POTRĐITVI RAZREDA NIŽJIM
VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

I. POTRĐITEV VIII. RAZREDA:
 Tanja GRABNER, 1980

II. POTRĐITEV VII. RAZREDA:
 Lidija LEBER, 1982

III. POTRĐITEV VI. RAZREDA:
 Katja UNUK, 1987

IV. POTRĐITEV V. RAZREDA:
 Amel DJEDOVIČ, 1980
 Tilen PLATOVŠEK, 1975
 Polonca TRBOJEVIČ, 1984

V. POTRĐITEV IV. RAZREDA:
 Andreja KENDA, 1984
 Robert ŠFILIGOJ, 1974

VI. POTRĐITEV III. RAZREDA:
 Jaka MAK, 1975
 Damjan MIKULAN, 1976
 Simon POGOREVC, 1975

VII. POTRĐITEV II. RAZREDA:
 Igor ČOVRAJ, 1987

VIII. POTRĐITEV I. RAZREDA:
 Mirnes KAMERIČ, 1988
 Boštjan LACKOVIČ, 1975

Številka: 811-1/2021-38
Datum: 9. 12. 2021

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6146.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo

(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 74. PEHP št. 094-3/2013-169 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
74. PEHOTNEGA POLKA

BRONASTO MEDALJO 74. PEHP
 prejmejo:
 Renato BREZNER, 1971
 Stanko LENART, 1971
 Katja ZUPANC BENIGER, 1983

Številka: 094-2/2021-77
Datum: 1. 10. 2021

Podpolkovnik
Jure HIMELRAJH
POVELJNIK POLKA

6147.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza TERP 72. BR št. 094-3/2013-168 z dne 7. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
TERITORIALNEGA POLKA
72. BRIGADE

I. BRONASTO MEDALJO
TERP 72. BR
 prejmeta:
 Bernardka DERGANČ, 1964
 Janez RUPAR, 1970

II. BRONASTO PLAKETO
TERP 72. BR
 prejme:
 Matic VIDIC, 1987

III. ZAHVALO POVELJNIKA
TERP 72. BR
 prejmejo:
 Zdravko GREGL, 1968
 Alojz LOVRIN, 1962
 Miroslav LUJIČ, 1963
 Franc NOVAK, 1962

Številka: 094-2/2021-73

Datum: 4. 10. 2021

**Polkovnik
Igor STROJIN
POVELJNIK POLKA**

6148.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
20. PEHOTNEGA POLKA**

I. V ČIN PODDESETNIKA:

Nino ČURMAN, 1996
Jasmin DIZDAREVIĆ, 1992
Rok KOCUVAN, 1992
Miha KOLBL, 2000
Benjamin PUČKO, 1994

Številka: 811-4/2021-54

Datum: 4. 10. 2021

**Podpolkovnik
Andrej KRIVEC
POVELJNIK POLKA**

6149.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza VM SV št. 094-5/2013-168 z dne 8. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
VOJAŠKEGA MUZEJA SV**

**I. BRONASTO MEDALJO
VOJAŠKEGA MUZEJA**

prejme:
Matjaž RAVBAR, 1980

**II. ZAHVALO POVELJNIKA
VOJAŠKEGA MUZEJA**

prejmejo:

DIREKTORAT ZA LOGISTIKO MO RS
MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE CELJE
MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE
SLOVENIJE
ZVEZA DRUŠTEV GENERALA
MAISTRA
LOGISTIČNA BRIGADA

Številka: 094-2/2021-78

Datum: 11. 10. 2021

**Brigadir
Ernest ANŽELJ
NAČELNIK VM SV**

6150.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza CZU št. 094-5/2013-163 z dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ CENTRA
ZA ZDRUŽENO USPOSABLJANJE**

I. ZLATO MEDALJO CZU

prejme:
Dušan SANABOR, 1963

II. BRONASTO MEDALJO CZU

prejmeta:
Branko ČESNIK, 1963
Edo GRŽELJ, 1963

Številka: 094-2/2021-79

Datum: 12. 10. 2021

**Polkovnik
Boško HAUPT
POVELJNIK CENTRA**

6151.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
670. LOGISTIČNEGA POLKA**

**BRONASTO MEDALJO
670. LOGP**

prejme:
Matej PERGER, 1988

Številka: 094-2/2021-80

Datum: 25. 10. 2021

**Podpolkovnik
Andrej SKODIČ
POVELJNIK POLKA**

6152.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA
CENTRA VOJAŠKIH ŠOL**

V ČIN DESETNIKA:

Matjaž KIRBIŠ, 1979

Številka: 811-4/2021-55

Datum: 25. 10. 2021

**Brigadir
Peter ZAKRAJŠEK
POVELJNIK CVŠ**

6153.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 74. PEHP št. 094-3/2013-169 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
74. PEHOTNEGA POLKA**

BRONASTO MEDALJO 74. PEHP

prejme:
Mitja TRGLEC, 1984

Številka: 094-2/2021-82

Datum: 3. 11. 2021

**Podpolkovnik
Jure HIMELRAJH
POVELJNIK POLKA**

6154.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA GARDE**

V ČIN DESETNIKA:

Nejc MAKAROVIC, 1993

Številka: 811-4/2021-59

Datum: 5. 11. 2021

**Podpolkovnik
Marko HLASTEC
POVELJNIK GARDNE ENOTE**

6155.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA
152. LETALSKE ESKADRILJE**

V ČIN PODDESETNIKA:

Anže JAVORNIK, 1998

Številka: 811-4/2021-60

Datum: 8. 11. 2021

**Podpolkovnik
Gregor VIRANT
POVELJNIK ESKADRILJE**

6156.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list

RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV VOJAŠKE
ZDRAVSTVENE ENOTE**

I. V ČIN NADESETNIKA:

Domen GAŠPERLIN, 1979
Rok MAGAŠ, 1987
Simon OMERZU, 1979
Mario PRANJIC, 1985
Natalija RODOŠEK, 1980

II. V ČIN DESETNIKA:

Danijela BARTULOVIC, 1980

III. V ČIN PODDESETNIKA:

Nada AUGUŠTIN, 1968
Mojca DOLIŠKA, 1978
Maja JORDAN, 1983
Stanko KOZAR, 1989
Valerija LAMPREHT, 1978
Danijela MULEC, 1989

Številka: 811-4/2021-61

Datum: 8. 11. 2021

**Podpolkovnik
Aleksander VIDERGAR
POVELJNIK VZE**

6157.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
132. GORSKEGA POLKA**

I. V ČIN DESETNIKA:

Marko ZAJOVIC, 1981

II. V ČIN PODDESETNIKA:

Andrej BENČINA, 1995

Številka: 811-4/2021-58

Datum: 10. 11. 2021

**Podpolkovnik
Fedja VRANIČAR
POVELJNIK 132. GORP**

6158.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
107. LETALSKE BAZE**

I. V ČIN NADESETNIKA:

Marko BELINC, 1977
Boštjan KROŠELJ, 1978
Tomaž POTISEK, 1981

II. V ČIN PODDESETNIKA:

Marjetka JERMAN, 1986

Številka: 811-4/2021-64

Datum: 23. 11. 2021

**Podpolkovnik
Janez KRAŠEVEC
POVELJNIK LETALSKE BAZE**

6159.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA
16. CENTRA ZA NADZOR IN
KONTROLO ZRAČNEGA PROSTORA**

V ČIN NADESETNIKA:

Nejc HUMSKI, 1984

Številka: 811-4/2021-65

Datum: 6. 12. 2021

**Major
Samo MALI
POVELJNIK CENTRA**

6160.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA
RODOVSKEGA BATALJONA
72. BRIGADE

V ČIN DESETNIKA:
Tomaž VAČUN, 1990

Številka: 811-4/2021-70
Datum: 8. 12. 2021

Podpolkovnik
Sergej VOGRIN
POVELJNIK BATALJONA

6161.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
430. MORNARIŠKEGA DIVIZIONA

V ČIN PODDESETNIKA:
Matija JOVANOVIČ, 1995
Luka ŠEBALJ, 1990

Številka: 811-4/2021-71
Datum: 9. 12. 2021

Kapitan bojne ladje
Bogomir TOMAŽIČ
POVELJNIK DIVIZIONA

6162.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št.

99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA ENOTE
ZA ELEKTRONSKO BOJEVANJE

V ČIN DESETNIKA:
Marko BRANKOVIČ, 1981

Številka: 811-4/2021-72
Datum: 9. 12. 2021

Generalmajor
Miha ŠKERBINC
POVELJNIK SIL SV

6163.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
20. PEHOTNEGA POLKA

I. V ČIN DESETNIKA:
Alen POPLATNIK, 1989

II. V ČIN PODDESETNIKA:
Matej TUŠ, 1990

Številka: 811-4/2021-73
Datum: 13. 12. 2021

Podpolkovnik
Andrej KRIVEC
POVELJNIK POLKA

6164.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
74. PEHOTNEGA POLKA

I. V ČIN NADDESETNIKA:
Janko KARBA, 1987

II. V ČIN DESETNIKA:
David DJAKOVIČ, 1981

III. V ČIN PODDESETNIKA:
Tomaž BAUMAN, 1990
Simona BIŠKUP, 1981
Aleksander CILENŠEK, 1991
Blaž KNEZ, 1994
Mario NEMEC, 1992
Blaž RAKUŠA, 1993
Andrej REŽONJA, 1985
Nejc ŽLEBNIK, 1995

Številka: 811-4/2021-74
Datum: 13. 12. 2021

Podpolkovnik
Jure HIMELRAJH
POVELJNIK POLKA

6165.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
10. PEHOTNEGA POLKA

I. V ČIN NADDESETNIKA:
David KUSTERBAJN, 1981
Jurij TAVČAR, 1979

II. V ČIN DESETNIKA:
Danijel ŠEGINA, 1986

III. V ČIN PODDESETNIKA:
Gašper BIZJAK, 1990
Uroš SIMONČIČ, 1993
Robert SVETLIN, 1991

Številka: 811-4/2021-66
Datum: 17. 12. 2021

Major
Tomaž HRVATIN
POVELJNIK 10. PEHP

MARCA DO STRATEŠKEGA KOMPASA

BESEDILO SSK

FOTO francosko predsedovanje Svetu Evropske unije

Ministri za obrambo držav Evropske unije so se 12. in 13. januarja udeležili neformalnega zasedanja obrambnih ministrov, prvega med francoskim predsedovanjem Svetu Evropske unije. Na srečanju, ki je potekalo v Brestu v Franciji, je bil tudi minister za obrambo Republike Slovenije mag. Matej Tonin.

V ospredju pogovorov obrambnih ministrov Evropske unije so bile predvsem trenutne varnostne razmere v svetu, zlasti na vzhodu in rusko-ukrajinski meji ter v Maliju. Ministri so razpravljali tudi o strateškem kompasu, ki naj bi bil dokončan v prihodnjih mesecih. Ministri so zasedanje začeli z delovno večerjo s predstavniki zveze Nato in Organizacije združenih narodov. Glavna tema pogovorov je bilo predvsem zaostrovanje razmer na rusko-ukrajinski meji in v Severni Afriki. Izpostavili so, da je treba več narediti za varnost Ukrajine, da bi preprečili morebitne konflikte. Opozorili so tudi na vlogo Rusije v Maliju in nujnost, da se zagotovijo demokratični procesi v tej državi. Minister Tonin je ob tem spomnil, da ne smemo pozabiti na razmere na Zahodnem Balkanu oziroma v Bosni in Hercegovini, saj lahko razmere na vseh omenjenih območjih neposredno vplivajo na varnost Slovenije.

Zasedanje se je nadaljevalo z razpravo o strateškem kompasu, dokumentu, ki bo določil obrambno-varnostno politiko Evropske unije v prihodnjih desetih letih. Dokument so pod vodstvom Evropske službe za zunanje delovanje začeli oblikovati med nemškim predsedovanjem, osnutek pa je pomemben dosežek slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije. Dokument naj bi bil sprejet do konca marca. V okviru zasedanja obrambnih ministrov so razpravljali tudi o vesolju, ki je po mnenju Slovenije eno izmed najpomembnejših strateških področij. Ob tem je minister Tonin izpostavil, da mora Evropska unija izboljšati svoje zmogljivosti na tem področju, tudi z inovativnimi tehnologijami in iskanjem sinergije med civilnim in vojaškim področjem. Strateški kompas je bil tudi tema pogovorov na delovnem kosilu obrambnih in zunanjih ministrov Evropske unije. Strinjali so se, da je za avtonomno in odporo Evropo nujno, da bo dokument pripravljen čim prej. Minister Matej Tonin je ob tem pozdravil umeščenost Zahodnega Balkana v dokument, za kar si je Slovenija prizadevala od začetka njegovega oblikovanja. Visoko na agendi ostaja ta regija tudi med francoskim predsedovanjem, junijska konferenca pa bo nova priložnost za krepitev partnerstva z Zahodnim Balkanom čez mehanizme skupne varnostne in obrambne politike. Minister Tonin je naklonjen tudi vključitvi ukrepov na področjih protiterorizma in podnebnih sprememb, ki lahko predstavljajo možnost sodelovanja z drugimi nepartnerskimi državami.

Zasedanja se je udeležil tudi minister Tonin.

ČRN MESEC ZA GORSKE REŠEVALCE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Borut Podgoršek

Januarja se je v slovenskih gorah smrtno ponesrečilo že devet ljudi, gorski reševalci pa so posredovali v 41 nesrečah. Pristojni opozarjajo, da so razmere v visokogorju izjemno zahtevne in pogosto na pogled varljive za neizkušene alpiniste. Tudi število helikopterskih reševanj v gorah se vsako leto povečuje. Lani so posadke 151. helikopterske eskadrilje posredovale skoraj 200-krat, medtem ko je bilo še pred skoraj desetletjem posredovanj manj kot sto.

Število pohodnikov se v slovenskih gorah povečuje, posledično pa tudi število nesreč, ki so ob zdrsih na zaledenelih pobočjih pogosto usodne. Samo januarja so gorski reševalci posredovali 41-krat. Sredi meseca je v le dveh dneh v gorah življenje izgubilo šest oseb. Predsednik Komisije za letalsko reševanje Gorske reševalne zveze Slovenije Toni Smolej je na redni novinarski konferenci Ministrstva za obrambo 24. januarja pozval k preiščenemu obisku gora. Povedal je, da so razmere v tem času zahtevne, obiskovalcev je veliko in pogosto ne znajo oceniti nevarnosti. »Svetujemo in priporočamo, kako naj pohodniki izbirajo ture, vendar opažamo, da se velikokrat obiskovalci gora za cilje odločajo na podlagi fotografij na spletu,«

je opozoril Toni Smolej in poudaril, da je to lahko varljivo. Gorski reševalci ugotavljajo, da pogosto pripravljenost posameznikov ni na najvišji ravni glede na izbor terena ali pa imajo pomanjkljivo tehnično znanje, pri čemer jim tudi ustrezna oprema ne more pomagati. »Pri zdrsih sta najpomembnejši varovanje in hitro ukrepanje, če želimo preprečiti hude posledice. Vsak zdrs je v teh razmerah zanesljivo poguben, če se ne ustavimo takoj,« je pojasnil. Svetoval je, da je treba biti pozoren na pobočja, ki so poledenela, na severne stene in močne vetrove. Pogosto sta slaba tudi kondicijska pripravljenost pohodnikov in znanje o uporabi opreme. V nižjih predelih, kjer so poti lahko zaledenele, pa pohodniki ustrezne opreme ne začnejo uporabljati pravočasno.

VSAKO LETO ZA DESETINO VEČ NESREČ

Gorska reševalna služba že leta odlično sodeluje s helikopterskimi posadkami Slovenske vojske. »Pri nas je pomoč na izjemno visoki ravni,« je poudaril Toni Smolej in izpostavil visoko stopnjo usposobljenosti in profesionalnosti gorskih reševalcev – prostovoljcev in profesionalnih ekip Slovenske vojske. V Sloveniji je trenutno za delo na helikopterjih usposobljenih 61 letalcev reševalcev in 18 zdravnikov. To je zahtevno znanje, ki ga pridobijo s številnimi usposabljanji in usvojenimi moduli. »Gre za zahtevna reševanja, z veliko obremenitvijo in v stresnih situacijah. Včasih se zgodi osem dogodkov na dan, veliko se jih za poškodovane konča usodno,« je pojasnil Toni Smolej in opozoril, da je reševanje lahko tvegano ter nevarno tudi za gorske reševalce in posadko. Lani je bilo opravljenih 630 posredovanj, od teh polovica s helikopterjem. Število intervencij se vsako leto povečuje za okoli deset odstotkov. Ob tem je spomnil, da vsako posredovanje pomeni, da je v pogonu okoli petnajst reševalcev, saj je hkrati s helikopterskim posredovanjem aktivirana še ekipa za klasično

Reševanje v gorah zahteva visoko usposobljene helikopterske posadke in reševalce.

reševanje. Lani so helikoptersko dežurstvo za gorsko reševanje zagotavljali 130 dni, letos pa bo reševalec letalec na Brniku dežural vsak dan od 1. februarja do 6. marca, prav tako bo med zimskimi počitnicami na voljo dodaten helikopter. Tako bo z dežurno helikoptersko posadko za gorsko reševanje pokrita že skoraj polovica vseh dni v letu, je napovedal Toni Smolej. Tudi kadar ni dežurstva, poskušajo najti prevoznika in izvesti helikoptersko reševanje. Odziv je v takem primeru sicer nekoliko počasnejši, vendar se še ni zgodilo, da bi zaradi tega kdo izgubil življenje. Omenil je, da si prizadevajo za to, da bi bil en helikopter namenjen samo reševanju v gorah. Ob koncu je še enkrat pozval k odgovornemu obisku gora.

GORSKO HELIKOPTERSKO REŠEVANJE LETA 2021

196
POSREDOVANJ

227
NALETENIH UR

213
PREPELJANIH
PONESREČENCEV

V DESETLETJU SE JE ŠTEVILO POSREDOVANJ PODVOJILO

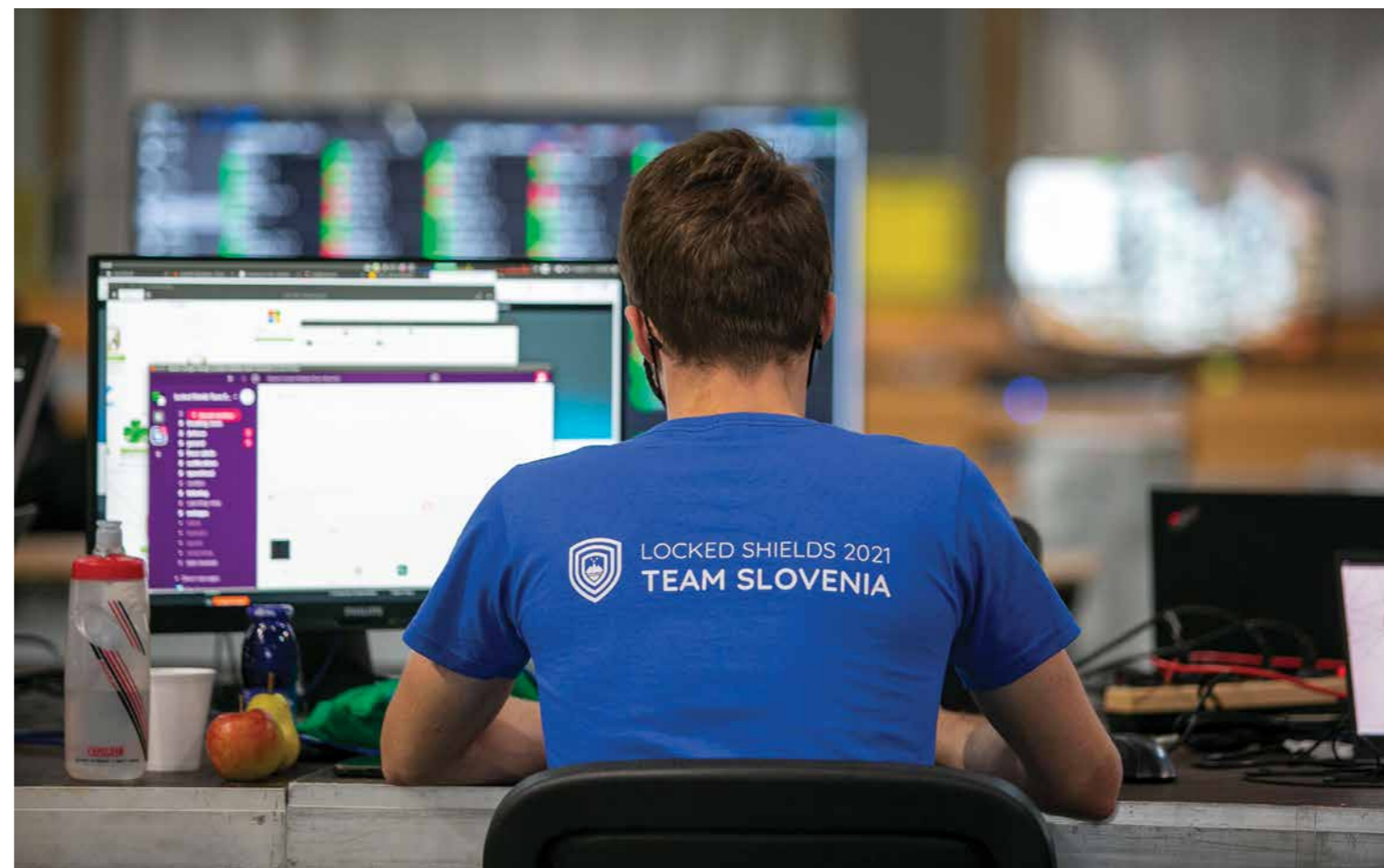
Organizacijo in delo posadk 151. helikopterske eskadrilje je predstavil podpolkovnik Robert Špernjak, namestnik poveljnika 15. polka vojaškega letalstva. Povedal je, da helikoptersko nujno medicinsko pomoč in gorsko reševanje po sklepu vlade z državnimi letalniki izvajata Policija in Slovenska vojska. Ta v svetlem dnevu zagotavlja helikoptersko posadko za helikoptersko nujno medicinsko pomoč na Letališču Edvarda Rusjana v Mariboru in na Letališču Jožeta Pučnika na Brniku, poleti in med zimskimi počitnicami pa je na Brniku dodaten helikopter namenjen izključno gorskega reševanju. Posadke so v 15-minutni pripravljenosti. Od klica ponesrečenca, aktivacije čez center za obveščanje do aktivacije posadke in vzleta traja povprečno sedem minut. Še leta 2012 je bilo helikopterskih posredovanj v gorah 91, lani pa že 196. »Če bi k temu prišleli še helikoptersko reševanje policistov, se bomo z naraščajočim trendom kmalu približali številki 300,« je opozoril podpolkovnik Špernjak. Ekipo za helikoptersko gorsko reševanje sestavljajo trije člani posadke vojaškega helikopterja, in sicer pilot, kopilot in tehnik letalec, poleg teh pa še gorski reševalec, zdravnik in gorski policist. Oprema, ki jo uporabljajo pri gorskem reševanju, se razlikuje od opreme za nujno helikoptersko medicinsko pomoč, saj predstavljajo nepogrešljivi del elektromotorni vitel, vrtna ograja in medicinska oprema za spremljanje osnovnih življenjskih funkcij. Posadke morajo upoštevati zmogljivost helikopterja in vremenske razmere. »Najpomembnejše je, da so vsi v helikopterju primerno usposobljeni, saj je lahko vsaka napaka usodna. Zmogljivost helikopterja se zmanjšuje z višino in vlažnostjo, težave lahko povzročajo slabša vidljivost in padavine, reševanje lahko oteži tudi močan veter,« je razložil podpolkovnik Špernjak. Ob posredovanju s helikopterjem je prav tako pomembno, da dobijo čim natančnejše podatke o mestu nesreče in da so ponesrečenci v oblačilih, ki jih je lahko zaznati. Ob koncu je izpostavil, da se bliža pomembna obletnica, saj bo prihodnje leto minilo 30 let od prvega reševanja v gorah s helikopterjem Slovenske vojske.

PRILOŽNOST ZA ZAPOSILITEV V KIBERNETSKI OBRAMBI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Ranljivost sodobne družbe izhaja iz močne odvisnosti neprekinjenega in zanesljivega delovanja informacijskih tehnologij ter sistemov. Razvijanje kibernetske obrambe kot sposobnosti zaščite, varovanja in obrambe pred kibernetskimi grožnjami, incidenti in napadi pa zahteva vlaganje v usposobljen kader. Ministrstvo za obrambo pospešeno razvija kibernetsko obrambo in zaposluje nove sodelavce. V januarja objavljenem razpisu iščejo kandidate, ki jih zanimajo sodobni tehnološki izzivi, delo v mednarodnem okolju, sodelovanje na vajah ter možnost udeležbe na različnih usposabljanjih iz kibernetske obrambe.

Delovanje naše družbe je postalo odvisno od informacijsko-komunikacijskih storitev. Te so se med epidemijo še bolj razmahnile. Številne prednosti spleta, storitev v oblakih in interneta stvari pa ustvarjajo priložnosti za zlonamerno delovanje. Varovanje informacijskih sistemov in kibernetska obramba postajata čedalje pomembnejša, tako z vidika varnosti podatkov ali imetja posameznika kot tudi ustanov, države in celotne družbe. Pred dvema letoma je na Ministrstvu za obrambo zaživel Kibernetski center, v katerem se ukvarjajo z najsodobnejšimi izzivi kibernetske obrambe. »Center je bil ustanovljen kot uresničitev projekta razvijanja zmogljivosti kibernetske obrambe na Ministrstvu za obrambo. Združene države Amerike so namenile sredstva za razvoj varnostno-operativnega centra in kibernetskega vadišča. Zaradi epidemije je sicer dobava opreme v tem času zamujala, smo pa že precej operativnih zmogljivosti vzpostavili s svojimi sredstvi. Zdaj se želimo še kadrovsko okrepiti. Naloga Kibernetskega centra je tudi varnostno nadziranje omrežij Ministrstva za obrambo, v katerih se obdelujejo podatki različne stopnje tajnosti. Skrbimo še za osveščanje uporabnikov in se udeležujemo vaj v kibernetskem prostoru, pri čemer sodelujemo z različnimi zunanjimi in notranjimi udeleženci,« je pojasnil načelnik Kibernetskega centra Boris Cimprič ter poudaril, da se vsak dan ukvarjajo z varnostnimi incidenti na omrežju obrambnega ministrstva. Navedel je tudi podatek, da so med predsedovanjem Slovenije Svetu Evropske unije med oktobrom in decembrom 2021 z rednim spremljanjem prometa zaznali več kot 600.000 poskusov izkoriščanja različnih ranljivosti, ki so bili uspešno blokirani. »Smo del Evropske unije in Nata. Ob predsedovanju smo bili še zanimivejši,« je poudaril.

Nove sodelavce iščejo tudi v Službi za informatiko in komunikacije Ministrstva za obrambo, ki skrbi za upravljanje, razvoj, vzdrževanje in varovanje enotnega ter avtonomnega informacijsko-komunikacijskega sistema. Ta tesno sodeluje s Kibernetskim centrom, saj medtem ko v prvem zaznavajo incidente, v službi skrbijo za odpravljanje pomanjkljivosti. »Skupaj skrbimo za kibernetsko obrambo. Z različnimi ukrepi ščitimo sistem in pri tem sodelujemo. Dejavnike informacijske varnosti je treba vključiti že pri načrtovanju sistemov in jih nenehno izpopolnjevati, saj lahko le tako zagotavljajo dovolj visoko raven varnosti ter odpornosti,« je pojasnil vodja Službe za informatiko in komunikacije Viktor Sterle. Novi sodelavci bodo glede na kompetence razporejeni med obe službi. »Naš informacijsko-komunikacijski sistem je po obsegu in tehnološko gledano kompleksen, zato lahko novi sodelavci pridobijo raznovrstno znanje in postanejo vrhunski strokovnjaki,« je poudaril.

NAJBOLJŠE OKOLJE ZA UČENJE

»Razmišljamo predvsem o kandidatih na začetku poklicne poti, saj se zavedamo, da plačni sistem pri izkušenih kadrih v javni upravi ni konkurenčen gospodarstvu. Zaposliti želimo diplomante različnih smeri, kot so računalništvo, informatika, elektrotehnika, fizika in matematika, ali posameznike z enakovrednim znanjem, pridobljenim ob delu ali zasebno. Omogočimo jim lahko najboljše okolje za učenje, usposabljanje in pridobivanje izkušenj. Imamo sodobne sisteme in veliko možnosti izobraževanja doma ter v tujini. Sodelujemo na nacionalnih in mednarodnih vajah, saj smo vpeti v evropske in Natove strukture. Vzpostavljamo kibernetsko vadišče, ki bo namenjeno sodelovanju in izvajanju vaj v kibernetskem prostoru, testiranju opreme in omrežij, preiskavi incidentov in usposabljanju posameznikov. Prevzeli ga bomo v prvi polovici letošnjega leta in ga začeli počasi vzpostavljati ter sprejemati v operativno uporabo,« je nekaj edinstvenih priložnosti zaposlitve v Kibernetskem centru izpostavil Boris Cimprič. Vodja Službe za informatiko in komunikacije Viktor Sterle je omenil tudi sodelovanje z gospodarstvom, ki se je za odličnega pokazalo že v lanski vaji kibernetske obrambe Locked Shields, na kateri je Slovenija sodelovala v javno-zasebnem partnerstvu. Slovenija je leta 2020 postala članica Natovega centra odličnosti za kibernetsko obrambo v Estoniji, ki med drugim organizira mednarodne vaje kibernetske obrambe in strateškega odločanja. Na vaji so sodelovali predstavniki Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske ter domači strokovnjaki, zaposleni v različnih slovenskih podjetjih. Slovenske in druge ekipe so

Lani je v Sloveniji potekala mednarodna vaja Locked Shields 2021.

morale na vaji pokazati svoje znanje, kompetence, iznajdljivost in organiziranost, da zaščitijo omrežje in sisteme v njem. V okviru vaje so preverjali sposobnost odzivanja ekip na nepoznane sisteme in kibernetske dogodke, na uporabo kibernetskih sistemov za izvajanje informacijskih operacij ter sposobnost sprejemanja odločitev kljub nepopolnim informacijam. »Izkušnja je bila odlična in že se pripravljamo na letošnjo vajo. Na podlagi prejetih prijav bomo sestavili ekipo, nato pa bomo imeli skupne vaje. Vaja Locked Shields bo potekala med 18. in 22. aprilom v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani, od koder bomo imeli dostop do kibernetskega vadišča vaje v Estoniji,« je še pojasnil Viktor Sterle. Sogovornika sta poudarila, da so take vaje priložnost za oblikovanje skupnosti strokovnjakov pod vodstvom Ministrstva za obrambo. »Če usposobimo strokovnjake in gredo v prihodnosti iz sistema drugam, vendar ostanejo v državi, smo že naredili nekaj za kibernetsko varnost slovenskega prostora. Želimo biti *valilnica* kadra za kibernetsko obrambo. Omogočamo varno zaposlitev in veliko možnosti za nove izzive,« je poudaril Viktor Sterle. Boris Cimprič je predstavil tudi zamisel o naboru usposobljenega kadra, ki bi deloval kot pogodbeni rezerva, po zgledu sistema v Slovenski vojski. »Preučujemo možnost uvajanja pogodbenih rezerv v civilni obrambi za nekatera strokovna področja. Hibridno delovanje, katerega del so tudi kibernetske grožnje, je delovanje, ki je pod pragom vojne. S krepitvijo kibernetske obrambe se zoperstavljamo novim grožnjam, novi realnosti. Ne smemo razmišljati le o najslabšem scenariju, kot je vojna. Izkušnje kažejo, da lahko kibernetski napadi nepopravljivo škodujejo,« je še poudaril načelnik Kibernetskega centra ter povedal, da je v prihodnosti predvidena gradnja objekta za kibernetsko obrambo.

POGODBENI REZERVISTI OPRAVILI LETNO USPOSABLJANJE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

ARMIN KRIVEC

»Med pripravljenostjo prejema 245 evrov nadomestila na mesec, kar je dobrodošel dodatni zaslužek.«

MATIC LENKO

»Letos bom vojaško znanje izboljšal še na misiji v Latviji.«

V celjski vojašnici se je usposabljal 85 pogodbenih rezervistov. ▲

V Vojašnici Franceta Rozmana Staneta v Celju je med 10. in 21. januarjem deset delovnih dni potekalo redno letno usposabljanje pogodbenih rezervistov Slovenske vojske, pripadnikov 20. pehotnega polka 72. brigade Slovenske vojske. Letos je usposabljanje potekalo že v začetku leta, saj zaradi operativnih nalog pripadnikov stalne sestave in epidemičnih razmer 20. pehotni polk načrtuje vpoklice pripadnikov pogodbene rezerve že od februarja. Nekateri pripadniki pogodbene rezerve bodo vojaško službo v miru opravljali tudi dvanaest mesecev.

Na rednem letnem usposabljanju, ki traja deset delovnih dni, se je usposabljal 85 pripadnikov poklicne rezerve, trenutno pa so v celotni formaciji četrte učne čete 20. pehotnega polka 72. brigade Slovenske vojske 103 pripadniki. »Letošnje usposabljanje smo načrtovali že za januar, da bi lahko pogodbeni rezervisti prevzeli nekatere operativne naloge pripadnikov stalne sestave takoj, ko je mogoče. Po uspešno končanem usposabljanju bodo vpoklicani na opravljanje vojaške službe v miru in na opravljanje nalog, med katere spadajo predvsem varovanje objektov in patroliranje na državni meji oziroma sodelovanje

4 Del usposabljanja je bilo tudi streljanje na sobnem trenažerju.

Ministrstvo za obrambo. Obstajajo tudi mobilizacijski vpoklici, ki jih ni mogoče odlagati, sicer pa tudi pogodba rezerviste zavezuje k opravljanju nalog v Slovenski vojski najmanj 30 dni na leto. Novost je, da je bil lani najdaljši možni čas vpoklica sedem mesecev, po novi uredbi pa lahko pogodbeni rezervisti naloge opravljajo tudi 12 mesecev. »Precej pripadnikov pogodbene rezerve je nezaposlenih in delajo pri nas več mesecev. Ti so za nas še posebej pomembni, saj so najbolj vpeljeni v delo in jih lahko razporejamo na različne, tudi zahtevnejše, naloge, vaje in usposabljanja,« je pojasnil podpolkovnik Krivec. Poudaril je, da je vsak pogodbeni rezervist dobrodošel. »Od lani imamo štiri nove, sicer pa je fluktuacija podobna kot pri pripadnikih stalne sestave. Veseli smo tudi, da se vsako leto nekaj pripadnikov pogodbene rezerve odloči za stalno zaposlitev,« je še razložil. Prvi pogodbeni rezervisti bodo vpoklicani že februarja, večina pa marca, ko pripadnike 20. pehotnega polka čaka oddelčno usposabljanje. Sicer pa je vsak mesec v 20. pehotnem polku na vpoklicu povprečno od 20 do 30 pripadnikov pogodbene rezerve.

USPOSABLJANJE ZA NALOGE, KI JIH ČAKAJO

Pogodbeni rezervisti so dodeljeni četrti pehotni četi, tako imenovani učni četi, ki je namenjena usposabljanju in razporejanju pogodbenih rezervistov ter tudi enovitemu usposabljanju pripadnikov, tako pogodbene rezerve kot stalne sestave. Usposabljanje pogodbenih rezervistov je v celjski vojašnici potekalo vsak delovnik od 7. do 17. ure. Vodja dejavnosti stotnik Zoran Leskovšek je pojasnil, da je cilj usposabljanja urjenje tistih individualnih veščin in vsebin, za katere bodo vpoklicani na opravljanje vojaške službe v miru v Slovensko vojsko. Zelo pomemben del usposabljanja predstavljata tudi testiranje z orožjem in streljanje s pištolo ter avtomatsko puško. Med drugim se pogodbeni rezervisti usposabljujejo še iz postrojitenih pravil, pravil službe v Slovenki vojski, orientacije, poznavanja ženevskih in haaških konvencij, zvez in komunikacij ter izvajajo kondicijsko vadbo.

s policisti v operaciji Odboj. Eden izmed pogodbenih rezervistov bo julija napoten tudi na misijo Okrepljena prednja prisotnost v Latviji,« je pojasnil poveljnik 20. pehotnega polka podpolkovnik Andrej Krivec in dodal, da tudi zaradi epidemičnih razmer ter posledično odsotnosti in karanten vpoklicani pripadniki pogodbene rezerve bistveno pripomorejo k razbremenitvi ali nadomeščanju pripadnikov stalne sestave pri opravljanju različnih operativnih nalog.

NAMESTO SEDEM MESECEV
ZDAJ TUDI DO 12 MESECEV

Za pripadnike pogodbene rezerve je redno letno usposabljanje obvezno. Za tiste, ki se ga niso mogli udeležiti, in za tiste, ki jim ga zaradi različnih okoliščin ni uspelo končati, bo na voljo še rezervni marčevski termin. Termine vpoklicev poskušajo v sodelovanju z upravami za obrambo čim bolj uskladiti z željami in možnostmi pogodbenih rezervistov. Včasih je še vedno izziv pri delodajalcih, ki odsotnosti niso vedno naklonjeni. Pogodbeni rezervisti so lahko vpoklicani na opravljanje nalog, ki so nujne za zagotavljanje pripravljenosti Slovenske vojske v več krajših terminih, lahko pa so vpoklicani na opravljanje vojaške službe v miru doma ali v tujini, pri čemer gre navadno za daljše, večmesečne, vpoklice. Pri tem prenehajo opravljati delo pri svojem delodajalcu, pogodba o zaposlitvi pa še velja. Plačevanje prispevkov in zavarovanj za ta čas ureja

MARKO MELIK

»Odnosi in pogoji za delo v Slovenski vojski so odlični.«

IGOR IVANI

»Po več letih služenja vojski kot pogodbeni rezervist sem se odločil za zaposlitev.«

NEKATERI SE ZAPOSILIJO, DRUGI SE UDELEŽIJO TUDI MISIJE

Pripadnik pogodbene rezerve Marko Melik bo lahko letos služnje vojaške službe po novi uredbi prvič opravljal do 12 mesecev. Delati bo začel februarja in bo zaposlen do konca leta. »Zelo sem zadovoljen. Že peto leto sem tu, stkal sem nova prijateljstva. Odnosi in pogoji za delo so odlični. Prej sem bil 30 let zaposlen v podjetju, nato pa sem zaposlitev izgubil. Še pred tem sem od kolega izvedel, da lahko postanem pripadnik pogodbene rezerve, saj sem vojaški rok opravil že leta 1985. Od leta 2018 sem vsako leto vpoklican za sedem mesecev na leto, letos bom prvič služil vse leto,« je pojasnil Melik, ki kot častnik poveljuje vodu, načrtuje dejavnosti in redna dnevna usposabljanja. »Delo je razgibano in ga rad opravljam. Želim si, da bi lahko naloge opravljal še naprej. S služnjem v Slovenski vojski bom pridobil tudi nekaj let, ki jih potrebujem za upokojitve,« je še izpostavil. Vojak Matic Lenko je pogodbeni rezervist od leta 2016, letos pa se je odločil za nov izziv in junija kot del voda za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo odhaja na misijo v Latvijo. Po usposabljanju bo vpoklican na opravljanje vojaške službe v četo za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo, v kateri bo opravil še dodatna usposabljanja pred odhodom na služnje vojaške službe v tujini. Da bo postal pogodbeni rezervist, se je odločil, ker si je želel stika z vojaškim življenjem, za sodelovanje na misiji pa, da bi pridobil nove izkušnje in znanje. »Sem inštruktor vožnje ter imam vozniška izpita kategorij C in E. Pokazalo se je, da bo moje znanje koristno tudi na misiji v Latviji. Trenutno sem brezposeln, in ker še nimam družine, je to dobra priložnost za nove izkušnje in daljšo odsotnost,« je pojasnil in dodal, da v prihodnosti ne izključuje niti možnosti zaposlitve v Slovenski vojski. Tako odločitev pa je že sprejel vojak Igor Ivani, ki je trenutno v postopku prekvalifikacije iz pripadnika pogodbene rezerve v pripadnika stalne sestave. Pogodbeni rezervist je že 14 let. Ima strojno tehniško izobrazbo, zanima ga orožje, rad ima različne športne dejavnosti in delo v naravi. »Bil sem zaposlen, vendar sem težko usklajeval vpoklice z delodajalci,

ki niso bili naklonjeni odsotnosti. Tako sem se odločil, da se zaposlim v vojski. Rad bi bil orožar, saj me veseli delo z orožjem, v prihodnosti pa se še naprej vidim v 20. pehotnem polku,« je pojasnil. Vojak Armin Krivec se je za delo pripadnika pogodbene rezerve zanimal že pred desetletjem, leta 2019 je opravil temeljno vojaško strokovno usposabljanje ter prihodnje leto še tri mesece osnovnega vojaškega strokovnega usposabljanja. Lani, ko je bil še zaposlen na Pošti Slovenije, je naloge opravljal septembra, z delodajalcem pa ni imel večjih težav pri usklajevanju odsotnosti. Trenutno dela kot asistent invalidne osebe, služnje v pogodbeni rezervi pa je zanj priložnost za nove prijateljske vezi in zanimive izkušnje. »V vojski dobim veliko znanja in novih veščin, naučim se dela z orožjem, ne nazadnje pa tudi med pripravljenostjo prejemam 245 evrov nadomestila na mesec, kar je dobrodošel dodatni zaslužek,« je še poudaril Armin Krivec, ki se bo letos 20. pehotnemu polku pridružil julija.

Obnovitev znanja iz orientacije

V SILAH SLOVENSKE VOJSKE PRAZNOVALI

BESEDILO Marko Pišlar, FOTO Bruno Toič

V četrtek, 6. januarja, je v Vojašnici Ivana Cankarja na Vrhniki potekala slovesnost, s katero so počastili dan Poveljstva sil Slovenske vojske. Slovesnost, ki so jo dopolnili s podelitvijo najvišjih odlikovanj in priznanj, je s kulturnim programom dopolnil nastop trobilnega kvinteta Orkestra Slovenske vojske. Poveljstvo sil Slovenske vojske svoj dan praznuje 6. januarja kot poklon ohranjanju tradicije na prvotno poveljstvo, ki je bilo ukinjeno in nato maja 2017 znova vzpostavljeno kot del preoblikovanja Slovenske vojske.

Poveljnik sil Slovenske vojske generalmajor Miha Škerbinc je v pozdravnem nagovoru poudaril, da pripadniki Poveljstva sil Slovenske vojske zasluženo praznujejo svoj praznik. Lani so namreč uspešno sodelovali na mednarodni vaji Defender Europe, na kateri so se veliko naučili in usposobili pripadnike iz drugih zaveznških vojsk. Izvedli so tudi mednarodno vajo zaščite, reševanja in vojaške mobilnosti DRM2 EX21, s katero so pokazali svoj prispevek k predsedovanju Slovenije Svetu Evropske unije. Dodal je, da pripadniki sil opravljajo odlično delo v mednarodnih operacijah in na misijah v tujini. Generalmajor Škerbinc je še izpostavil, da jim je na podlagi novega koncepta enovitega vstopa v Slovensko vojsko uspelo obrniti kadrovske trende. Lani so povečali število pripadnikov v sestavi Slovenske vojske, letos pa bodo poskušali biti še uspešnejši. »Postali smo enotni, izboljšali smo samopodobo in okrepili svoj položaj v družbi,« je prepričan poveljnik sil Slovenske vojske, ki se je zahvalil pripadnikom za trdo delo.

Tudi leta 2022 se bodo v silah Slovenske vojske zanašali na predanost svojih pripadnikov. Poleg načrtovane osrednje vojaške vaje Slovenske vojske

Preskok 2022 bodo ohranjali in zadrževali vzpostavljene zmogljivosti, zlasti bataljonske bojne skupine, transportne čete in enote za specialno delovanje. Opravljali bodo tudi naloge v mednarodnih operacijah in na misijah ter sodelovali s Policijo pri varovanju državne meje in preprečevanju nezakonitih migracij. Poveljnik sil Slovenske vojske je svoj govor sklenil z mislijo, da stanje v družbi ni dobro in da mora Slovenska vojska postati katalizator narodne zavesti, nacionalne volje ter domovinskih čustev. Tako bodo prispevali k odpornosti družbe, kar bodo lahko dosegli s svojimi odličnostjo, zmagovitim duhom in najvišjo stopnjo osebnih ter skupne integritete. »Ostanite predani, podrejte se naprej svoje interese interesom Slovenske vojske ter ohranjajte odnos in spoštovanje do drugih,« je še povedal generalmajor Škerbinc in čestital pripadnikom sil Slovenske vojske ob njihovem prazniku. Ob koncu slovesnosti je najzaslužnejšim podelil priznanja in odlikovanja Poveljstva sil Slovenske vojske.

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

VIDELI SMO

URILI DELOVANJE V OPERACIJI ODBOJ

Pripadnice in pripadniki Slovenske vojske so med 17. in 19. januarjem v občinah ob jugovzhodni državni meji urili postopke za hitro okrepitev varovanja širše državne meje ter preverjali odzivnost, hitrost premikov enot in naraščanja sil. Akcija Fokus je potekala tretjič, njen namen pa je urjenje pripadnikov za delovanje v operaciji Odboj, v okviru katere Slovenska vojska sodeluje s Policijo pri varovanju državne meje. Poudarek je bil na delovanju v nočnem času in izvidovanju iz zraka. Ekipa Revije Slovenska vojska je urjenje spremljala v Središču ob Dravi, v Mariboru pa je obiskala taktično-poveljniško mesto Kleščman 74. pehotnega polka 72. brigade.

Slovenska vojska pri preprečevanju nezakonitih migracij sodeluje s Policijo v skladu z nedavno prenovljenim operativno-taktičnim načrtom, ki ga izvaja v okviru operacije Odboj. Pripadniki Slovenske vojske pri varovanju meje sodelujejo skladno z vojaškimi taktikami, tehnikami in postopki, za katere so usposobljeni, upoštevajoč standarde in pravila policijskih postopkov. »Ob poslabšanju razmer se predvideva povečanje sil. Z namenom pripravljenosti sil Slovenske vojske izvajamo urjenja, s katerimi preverjamo odzivnost sil, sposobnost hitrih premikov ter delovanje linije poveljevanja in kontrole. Tokratna tretja izvedba poleg kinetičnih zmogljivosti uvaja tudi delovanje nekinetičnega dela in podporo enote za civilno-vojaško sodelovanje, ki vzpostavlja stike s krajevnimi skupnostmi in lokalnimi društvi, s čimer krepi civilno-vojaško sodelovanje. Slovenska vojska je že pred vajami obiskala deset občin in lokalne oblasti seznanila z dejavnostmi ter poskrbela za obveščanje javnosti o povečani prisotnosti Slovenske vojske na terenu,« je posebnosti tokratnega tridnevnega urjenja predstavil nadporočnik Jani Krajnc, namestnik poveljnika taktično-poveljniškega mesta Kleščman 74. pehotnega polka, od koder sta potekala vodenje in nadzor tokratnega urjenja.

POUDAREK NA NOČNEM DELOVANJU
Urjenje je potekalo na območjih občin Kidričevo, Žetale, Podlehnik, Cirkulane,

vodnik
NEJC MAGUR

»Nenehno smo povezani s posadko v vozilu, ki svoje naloge opravlja od tam.«

poddesetnik
LUKA ANDREJČ

»Razporejeni smo po vodih ter delujemo podnevi in ponoči.«

poddesetnica
TAMARA ČEH

»Ob tokratni akciji nismo srečali nobenega nezakonitega prebežnika.«

Zavrč, Gorišnica, Ormož, Središče ob Dravi, Ljutomer in Lendava. Tu so enote Slovenske vojske spoznavale teren in s povečano prisotnostjo prispevale k odvrčanju nezakonitih prehodov državne meje. V opazovanje in izvidovanje iz zraka so tokrat vključili letalo Zlin, helikopter Cougar ter enote 1. in 72. brigade, ki upravljajo brezpilotne letalnike. Poudarek je bil na nočnem delovanju, pri čemer so preverjali delovanje termovizijskih opazovalnih naprav na bojnih vozilih, pripadnice in pripadniki pa so bili pri opravljanju nalog v nočnem času opremljeni z nočnogledi Loris. Pod taktično-poveljniško mesto Kleščman sta bila dodeljena četa za delovanje v bojni skupini Evropske unije 1. brigade in vod takojšnjih odzivnih sil SKOK 74. pehotnega polka, vzpostavljen pa je bil tudi namenski vod 74. pehotnega polka. Sodelovali so še enoti brezpilotnih letalnikov, vezisti in kontrolorji združenih ognjev ter pripadniki drugih enot Slovenske vojske. Skupno je bilo v urjenje vključenih okoli 250 pripadnikov Slovenske vojske.

DOBRO SODELOVANJE S POLICISTI

Enote na urjenju so bile med opravljanjem nalog nastanjene na območjih delovanja, pri čemer so bile samozadostne za 72 ur. Pripadniki so postavili začasne šotore, od koder so v izmenah odhajali na dodeljene naloge. Nadporočnik Jani Kranjc je izpostavil dobro sodelovanje s policisti v tokratni akciji s policijskima upravama Maribor in Murska Sobota, s katerima so se vse dni učinkovito usklajevali, dopolnjevali in si izmenjevali informacije. »Vojaki so vključeni v mešane patrulje, ob odkritju nezakonitih prebežnikov pa čez taktično-poveljniško mesto aktiviramo policiste, da pridejo na kraj dogodka in opravijo potrebne postopke,« je še razložil nadporočnik ter pojasnil, da je prvo večje urjenje potekalo lansko poletje, drugo pa je bilo izvedeno novembra.

POVPREČNO PATRULJIRAJO PET DNI NA MESEC

V Središču ob Dravi smo obiskali zbirni rajon, v katerem so se nastanili pripadniki Slovenske vojske. Od tod so se z bojnimi vozili odpeljali na določene točke, od tam pa patroljiranje nadaljevali peš. Poveljnik čete za bojno skupino Evropske unije stotnik Janez Cuznar je pojasnil, da so bili na

Urjenje je potekalo v Podravju ob jugovzhodni državni meji.

Enote so bile med opravljanjem nalog nastanjene na območjih delovanja.

urjenju priključeni 72. brigadi. Za četo je bilo določeno območje delovanja na severu, vod takojšnjih odzivnih sil SKOK 74. pehotnega polka pa je deloval na južnem delu. »Smo v bližini maloobmejnega prehoda, od tod odhajamo na patroliranje in postavljamo opazovalna mesta. Delujemo 24 ur na dan. Del vojske počiva, drugi del pa je v pripravljenosti,« je opisal naloge svoje čete. Poddesetnik Luka Andrejč je bojiščni reševalec in pripadnik 10. pehotnega polka, ki je nosilna enota čete za bojno skupino Evropske unije. Povedal je, da so razporejeni po vodih ter delujejo podnevi in ponoči. Njegova izmena je prvi dan delovanja trajala od štirih popoldne do polnoči. Poddesetnica Tamara Čeh je pripadnica 2. pehotne čete 74. pehotnega polka. V Slovenski

vojski je zaposlena že šest let in se je pred kratkim vrnila z misije na Kosovu, ena izmed njenih rednih nalog je tudi delo na meji. »Moja enota je prišla v ponedeljek, delujemo pa predvsem ponoči. Kažemo prisotnost, opazujemo, poročamo. Ob tokratni akciji nismo srečali nobenega nezakonitega prebežnika. Ponoči uporabljamo nočnogleda Loris. Pri tem bi še poudarila, da je nočno delovanje vsekakor težje od dnevnega, saj moramo biti veliko bolj zbrani in pozorni. Ob rednih nalogah v povprečju varujemo mejo pet dni na mesec,« je povedala poddesetnica. Poveljnik oddelka 1. čete 10. pehotnega polka vodnik Nejc Macur je pojasnil, da se skupina z vozilom Svarun odpelje do določene točke. Dva pripadnika ostaneta v vozilu, drugi pa pot ob meji nadaljujejo peš. »Na določeni točki postavimo opazovalnice. Imamo maskirno disciplino, da se nas ne sliši. Nenehno smo povezani s posadko v vozilu, ki svoje naloge opravlja od tam. Po navadi ena patrolja opravi od pet do šest kilometrov, nato se premaknemo na druge točke.«

LETA 2021 VEČ NOVIH ZAPOSILITEV

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Za izboljšanje kadrovske sestave Slovenske vojske je bil lani uveden nov koncept enotne vstopne točke, spremenil se je program temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja, višja so bila tudi finančna nadomestila med služenjem vojaškega roka. Trend upadanja zaposlitev se je ustavil, lani se je že povečalo število novih pripadnikov stalne sestave in pripadnikov pogodbenih rezerv, več je bilo tudi podeljenih kadrovskih štipendij.

Generalni direktor Direktorata za obrambne zadeve mag. Valter Vrečar je na redni audio-video konferenci Ministrstva za obrambo 17. januarja povedal, da so na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski nadaljevali uvajanje različnih ukrepov pri zaposlovanju, ki so bili usmerjeni v popolnjevanje stalne sestave, pomlajevanje struktur Slovenske vojske in izboljšanje socialnega položaja vojakov. S konceptom enotne vstopne točke, ki je začel veljati julija, so že dosegli vidne rezultate. Ti se kažejo v povečanem številu oddanih vlog za prostovoljno služenje vojaškega roka. Program temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja je po novem razdeljen na tri faze – prva traja pet tednov, druga šest, zadnja pa dva tedna. Kandidati jih lahko predčasno končajo in usposabljanja nadaljujejo pozneje, ob novih terminih. Za mlade so pripravili atraktivne vsebine, usposabljanje pa poleg vojaških veščin omogoča tudi pridobitev znanja, ki mladim koristi v vsakdanjem življenju. Kandidati

lahko med usposabljanjem opravijo tečaja prve pomoči in cestnoprometnih predpisov, ki sta pogoj za opravljanje vozniškega izpita. Dvignili so tudi starost kandidatov, in sicer s 27 na 30 let, ter dodali več lokacij za opravljanje usposabljanja. Višje je denarno nadomestilo za služenje prostovoljnega vojaškega roka, ki znaša 2175 evrov, po uspešno končanem usposabljanju pa prejmejo še dobrih 1000 evrov, ki jih lahko porabijo za ure praktične vožnje v avtošoli. »S prenovljenim programom želimo, da bi se čim več kandidatov po opravljenem prostovoljnem služenju vojaškega roka vključilo v stalno sestavo oziroma pogodbeno rezervo Slovenske vojske,« je poudaril Vrečar.

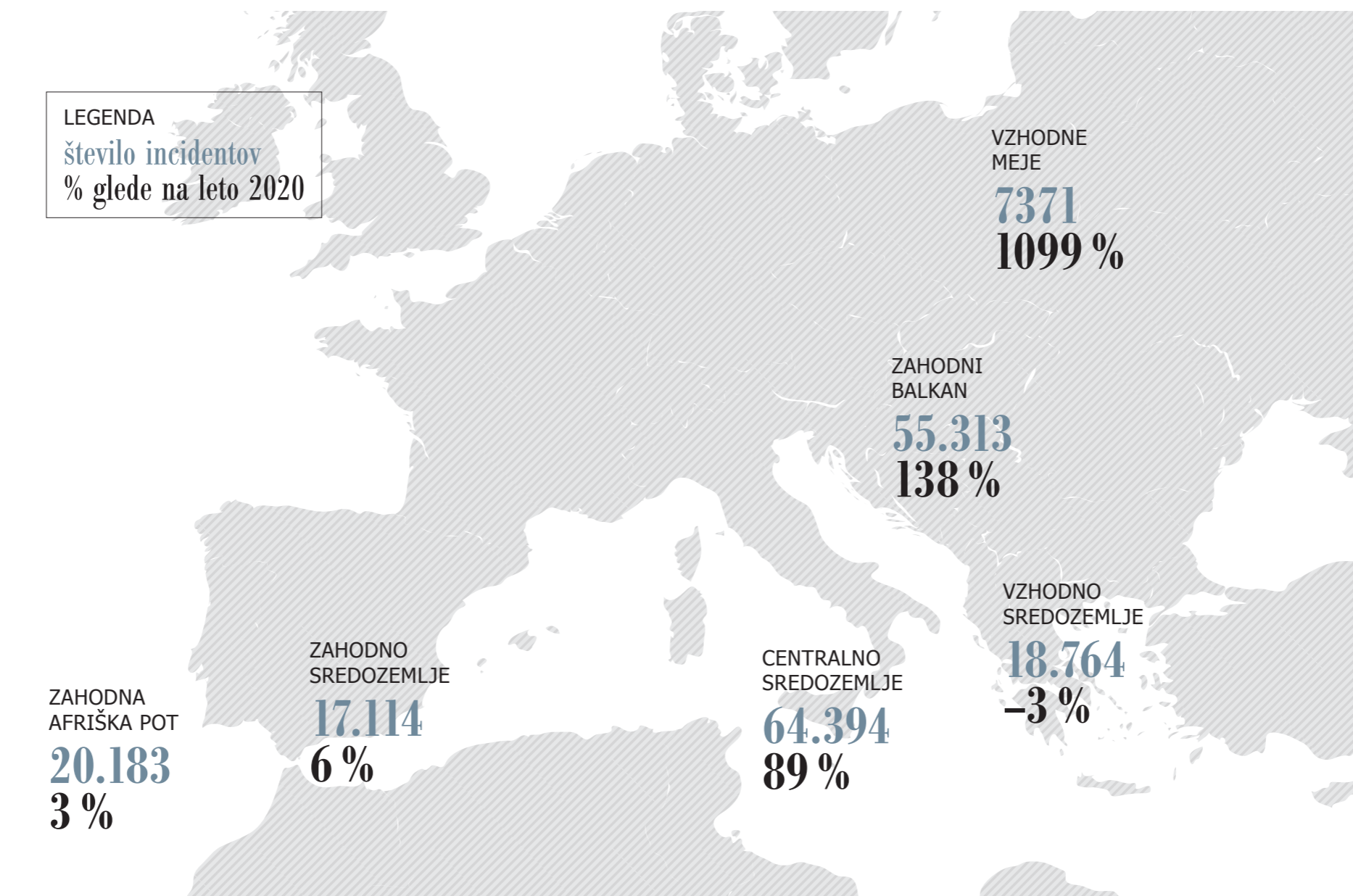
Predstavil je tudi trende, ki kažejo, da se je leta 2021 za trikrat povečalo število vlog za služenje vojaškega roka in tudi napotitev. Lani je tako 578 kandidat in kandidatov želelo služiti vojaški rok, napoteni jih je bilo 285, leta 2020 pa so prejeli 197 vlog in na služenje napotili 106 kandidatov. Leta 2021 se je povečalo tudi število vlog za zaposlitev, ki jih je bilo 420, izmed teh je pogodbe podpisalo 258 prosilcev. Za primerjavo, leta 2020 so prejeli 380 vlog, novo zaposlenih pa je bilo 222 pripadnikov. Izboljšalo se je tudi število novih pogodbenih rezervistov, in sicer jih je pogodbo lani podpisalo 92, leta 2020 pa 73. Prejeli so tudi več vlog za štipendiranje. Izmed 116 prijav so jih podelili 55, leta 2020 pa 52. Številčno stanje stalne sestave Slovenske vojske ostaja na ravni iz leta 2020 in znaša 6375 pripadnikov Slovenske vojske, izboljšalo pa se je številčno stanje pogodbenih rezervistov, ki znaša 733, medtem ko je bilo leta 2020 pogodbenih rezervistov 699. »Trend zanimanja za služenje vojaškega roka se izboljšuje, leta 2021 se je za trikrat povečalo število vlog in tudi število napotitev, pozitiven je tudi trend zaposlovanja ter službe v pogodbeni rezervi. Povečuje se zanimanje za štipendiranje med srednješolci in študenti. Trenutno imamo v naši strukturi 109 štipendistov, razpisanih pa je 230 štipendij, kar pomeni, da smo se približali 50 odstotkom. Za šolsko leto 2021/22 je razpis še odprt in upamo, da bodo številke še višje,« je povedal Vrečar. Pojasnil je tudi precejšnjo razliko med številom vlog in napotitev na usposabljanje, ki v 50 odstotkih nastane zaradi neizpolnjevanja zdravstvenih kriterijev. Ti so za vstop v Slovensko vojsko zahtevni: »Opažamo, da se je psihofizična pripravljenost mlade generacije spremenila, zato bi bilo treba ponovno oceniti kriterije in ugotoviti, ali lahko kandidate, ki jim ne ustrezajo, vseeno sprejmemo ter jim namenimo nekoliko drugačne vsebine dela glede na poklicno kvalifikacijo in dolžnosti, ki bi jih v Slovenski vojski opravljali.« V Slovenski vojski je trenutno približno 800 prostih delovnih mest v stalni sestavi in okoli 600 mest v pogodbeni rezervi. »Načrtujemo, da letos pri prostovoljnem služenju dosežemo številke preteklega leta. Za usposabljanje smo razpisali tri termine, in sicer februarja, julija in avgusta. Mlade vabimo, da se preizkusijo v vojaškem življenju,« je še dodal Valter Vrečar.

Z VEČ PRIPADNIKI PRI VAROVANJU DRŽAVNE MEJE

BESEDILO podpolkovnik Uroš Brenčič
FOTO Bruno Toič in Marko Pišlar

Poveljstvo sil Slovenske vojske je 24. novembra 2021 čez operativni center na Vrhniki alarmiralo in aktiviralo dodatne sile za podporo silam, ki sodelujejo pri varovanju državne meje. Slovenska vojska je tako preizkusila koncept naraščanja sil, ki sodelujejo pri varovanju meje. Dodatne enote so izvajale aktivnosti pod operativnim nadzorom posameznega izpostavljenega poveljniškega mesta. Stalno, neposredno in medsebojno usklajevanje, sinhronizacijo ter prenos informacij so opravljali z informacijskim sistemom poveljevanja in kontrole. Najpomembnejši so bili urjenje postopkov in izvidniške taktike z uporabo sodobnih naprav za odkrivanje nezakonitih migracij ter večdnevnega samostojnega delovanja in bivanja na terenu ter proces priprave in načrtovanja ter vodenja enot. Preizkus koncepta naraščanja sil se je končal 26. novembra 2021 z vrnitvijo vseh aktiviranih pripadnikov na matično lokacijo.

Slovenska vojska in Policija pri varovanju meje zelo dobro sodelujeta že od leta 2015.

VEČ NEZAKONITIH PREHODOV MEJE TUDI NA ZAHODNEM BALKANU

Evropske države se z migrantsko krizo intenzivno spoprijemajo že šesto leto. Povečano število nezakonitih prehodov čez državno mejo je povzročilo spremembe pri zagotavljanju nacionalne varnosti evropskih držav. Na vzhodnih mejah Evropske unije se je leta 2021 število nezakonitih prehodov meje izrazilo povečalo v primerjavi z letom 2020. Razmere na vzhodni meji so se novembra lani začele stopnjevati in so še vedno napete. Na tisoče migrantov poskuša že več tednov iz Belorusije priti na Poljsko in tudi v baltske države. Evropska unija avtoritarnemu beloruskemu voditelju Aleksandru Lukašenku očita, da je ljudi s kriznih območij zvabil v Belorusijo, da bi jih nato usmeril proti državam Unije, pri čemer naj bi šlo za hibridni napad. Lukašenko in ruski predsednik Vladimir Putin sta obtožbe zavrnila in kritizirala Poljsko ter Evropsko unijo, ker ne sprejmeta prebežnikov. Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex) je opazila večje

Primerjava števila nezakonitih prehodov med januarjem in novembrom v letih 2020 ter 2021 (povzeto po Frontexu, 2021)

število odkritih nezakonitih prehodov meje tudi na Zahodnem Balkanu. Balkanska pot je kombinacija dveh različnih poti, in sicer vzhodnosredozemske poti iz Turčije v Bolgarijo in Grčijo ter zahodnobalkanske poti iz Grčije in Bolgarije v Makedonijo in Srbijo ter na koncu na Madžarsko. V prvih 11 mesecih leta 2021 je bilo na osrednji oziroma centralnosredozemski poti v Evropsko unijo 89 odstotkov več nezakonitih prehodov meje kot leta 2020. Razmere na zahodno- in vzhodnosredozemski poti ter na zahodnoafriški poti so v analiziranem obdobju ostale stabilne.

OPERACIJA ODBOJ ZA ZMANJŠANJE NEZAKONITIH PREHODOV ČEZ DRŽAVNO MEJO

Slovenska vojska zagotavlja sistem upravljanja odzivnih sil in odzivnost za delovanje ob različnih oblikah ogrožanj, krizi ali kolektivni obrambi ter podpori drugim državnim organom skladno s predpisi, načrtom uporabe, sklenjenimi pogodbami in sporazumi ter drugimi akti kriznega odzivanja. Operacija Odboj je naloga Slovenske vojske, v kateri s potrebnimi zmogljivostmi zagotavlja sodelovanje s Policijo pri širšem varovanju državne meje ter pri varovanju nekaterih objektov ali območij. Cilja operacije sta zmanjšanje nezakonitih prehodov migrantov ter doseganje sinergičnih učinkov pri širšem varovanju državne meje ter varovanju objektov in območij v Republiki Sloveniji.

Takojšnje odzivne sile, s katerimi je Slovenska vojska preizkusila koncept naraščanja sil, ki sodelujejo pri varovanju državne meje, so izurjene, da v zelo kratkem času posredujejo ob različnih oblikah ogrožanj na celotnem ozemlju Republike Slovenije ter zagotovijo zračno evakuacijo pripadnikov Slovenske vojske, ki delujejo na

Ena izmed točk vojaškega načina opravljanja nalog varovanja meje pri Ormožu

nalogah v tujini, evakuacijo slovenskih državljanov s kriznih območij v tujini in nujen prevoz človeških organov. Za učinkovito opravljanje nalog so nujna nenehno usposabljanje sil ter spremljanje in preverjanje njihove pripravljenosti. Njihov odzivni čas je od 15 minut pa do štirih ur.

MIGRACIJSKI POTENCIAL NA POTI PROTI SLOVENIJI OSTAJA VELIK

Slovenska vojska sodeluje s Policijo pri širšem varovanju državne meje v skladu s sprejetimi sklepi vlade na podlagi

37. člena Zakona o obrambi. Ob izkazanih potrebah lahko državni zbor skladno s 37.a členom Zakona o obrambi za največ tri mesece (z možnostjo podaljševanja) s sklepom dodeli Slovenski vojski izjemna pooblastila pri širšem varovanju državne meje. Slovenska vojska v sodelovanju s Policijo tako zagotavlja doseganje nacionalnih varnostnih ciljev za stabilnost in notranjo varnost Republike Slovenije. Operativno-taktični načrt med Policijo in Slovensko vojsko je bil sprejet leta 2015 in ureja sodelovanje med obema ustanovama pri varovanju državne meje. Dopolnjeni načrt iz leta 2020 pa Slovenski vojski omogoča samostojnejši vojaški način opravljanja nalog in posledično povečanje učinkovitosti delovanja ob racionalni uporabi virov. Z dodatnim in kratkotrajnim delovanjem na območju opažanja večje koncentracije nezakonitih prehodov državne meje Slovenska vojska prispeva k učinkovitejšemu varovanju državne meje in odvratanju nezakonitih mejnih prehodov. Povečanje števila nezakonitih prehodov na mejah Evropske unije v primerjavi z letom 2020 nakazuje, da se bo problematika nezakonitih prehodov čez državne meje nadaljevala tudi v prihodnosti. Migracijski potencial na poti proti Republiki Sloveniji ostaja velik. Ob prenehanju ukrepov za preprečevanje širjenja okužb s covidom-19 oziroma normalizaciji razmer lahko pričakujemo več nezakonitih prehodov meje in nadaljevanje trenda sprememb smeri premikov migrantov. Pridobljene izkušnje s tokratnega preverjanja bodo uporabljene v nadaljnjem sodelovanju Slovenske vojske pri varovanju državne meje.

ČE SI SUH, SI DRY ALI SKINNY?

BESEDILO Tanja Debevc, Šola za tuje jezike

Kmalu se nam menda ne bo več treba učiti tujih jezikov, saj že obstajajo naprave, ki simultano prevajajo iz več jezikov in v njih. Za obče sporazumevanje je to odlično, saj nam lahko v tuji državi olajšajo marsikatero zadrego. Vendar to ni dovolj, če želimo napisati primerno besedilo v tujem jeziku, saj jezik ni sestavljen le iz izoliranih besed, temveč vsebuje veliko izrazov, ki jih ne moremo prevajati kot posamezne besede. Kot primer je tu del oglasa ene takih naprav: ... je pametni govorni prevajalec, interaktivni govor v realnem času, prevajalec, ki lahko prevede angleščino, kitajščino, japonsščino in več jezikov 40 za učenje, potovanje, poslovanje in srečanje. Seveda razumemo vse, kar piše, vendar takega oglasa sami ne bi napisali, mar ne?

S čim si lahko pomagamo, da ne bodo naše povedi zvenele kot neposrečeni prevodi? Naj začnem z orodjem v Microsoft Wordu, ki nam lahko pomaga (v različnih jezikih), ko iščemo ustreznejšo besedo ali mogoče sopomenko, da se v tekstu ne ponavljamo. Klikniti moramo na besedo ter pritisniti SHIFT + F7. Odprl se bo slovar sopomenk. S tem orodjem lahko na primer poved *I found out that this is completely wrong.* na hitro preuredimo v *I realized that this is totally incorrect.*

V zgornjih povedih se nam pojavita dve kolokaciji (SSKJ: kolokacija – zveza dveh ali več besed, ki se v besedilih pogosto pojavljajo skupaj, pri čemer je pomen zveze napovedljiv iz posameznih pomenov besed). To sta *completely wrong* in *totally incorrect*. *Totally* in *completely* sta sinonima, prav tako *wrong* in *incorrect*. Lahko potemtakem besede poljubno kombiniramo? Odgovor je ne. Kako pa lahko to preverimo? Najboljše orodje je slovar kolokacij (npr. *Ozdic* ali *Online OXFORD Collocation Dictionary of English*). Tu izvemo, da se s pridevnikom *wrong* lahko vežejo prislovi *absolutely, completely, entirely, fundamentally, quite, totally, wholly*, medtem ko je pri pridevniku *incorrect* izbor precej krajši, le *quite* in *totally*. Potemtakem lahko za naši kolokaciji rečemo, da sta prav *completely wrong* in *totally wrong*, vendar samo *totally incorrect*. Poleg omenjenih kolokacij lahko v slovarju tudi izvemo, da je beseda *wrong* najpogosteje uporabljena v kombinaciji z glagoli

be/seem/go/get sth/etc. (*I was wrong. This seems wrong. He got all his sums wrong.*) oziroma s predlogoma *about* in *with* (*You were wrong about Maurice. There was something wrong with her.*).

Zadnje orodje je korpus. Beseda korpus ima več pomenov. Prvi, zapisan v SSKJ, pravi, da je to vojaška enota iz divizij in posebnih enot. Nas pa zanima drugi pomen, ta je jezikoslovni – zbirka besedil v elektronski obliki s standardizirano obliko zapisa in izbranimi podatki. Za angleški jezik je najobširnejši COCA ali *Corpus of Contemporary American English* (www.english-corpora.org). V njem lahko preverimo, kako pogosto se v zapisanem in govorjenem jeziku uporabljajo nekatere besede ali besedne zveze. Če pogledamo besedni zvezi iz prejšnjega odstavka, lahko ugotovimo, da se *completely wrong* pojavi 922-krat, medtem ko *totally incorrect* le 47-krat. Poleg pogostnosti lahko preverimo, kje oziroma v katerih zvrsteh se najpogosteje pojavijo, ali je to na spletu, v novicah, akademskih člankih, blogih ali govorjenem jeziku. Zelo pomembna funkcija korpusa pa je, da nam besedo ali besedno zvezo predstavi v resničnem stavku oziroma povedi, tako imamo zmeraj še kontekst, ki nam pomaga besedo ali besedno zvezo bolje razumeti.

Pri uporabi tujega jezika si lahko torej pomagamo na različne načine. Za primer vzemimo preprosto poved, ki jo želimo prevedi v angleški jezik: *Bil je zelo suh človek*. Prevajalnik nam ponudi prevod *He was a very dry man*. Preverimo v dvojezičnem slovarju, v katerem vidimo, da ima suh dva pomena – ne moker (*dry*) ali ne debel (*lean, thin, skinny*). Drugi pomen bo pravi, vendar kateri izmed treh? Angleško-angleški slovar (*oxfordlearnersdictionaries.com*) nas poduči, da je *lean* – (*usually approving*) (*of people, especially men, or animals*) *without much fat, thin* – (*sometimes disapproving*) (*of a person or part of the body*) *not covered with much fat or muscle, skinny* – (*informal, usually disapproving*) *very thin, especially in a way that you find unpleasant or ugly*. Recimo, da smo izbrali ustreznico *skinny*. Na podlagi vseh zbranih informacij preverimo izbiro še v korpusu – predvsem kontekst, v katerem se besedna zveza pojavlja. In tam najdemo zelo podoben stavek *Doug was a tall, skinny man with glasses*. To nam potrdi, da bi se lahko naš stavek glasil *He was a skinny man*. In še zadnji nasvet – bodite pozorni na sobesedilo. To običajno skriva veliko pomembnih podatkov.

NAGRADNA KRIŽANKA

FOTO Bruno Toič

								VSAKDANJI NAVADEN ČLOVEK	STRUPENA TEKOČNA ALI SNOV	ERBU	SREDNJE VELIKA MORSKA PTICA	EDINI IZVOD, UNKAT	DARLO	
							VSEVEDEN ČLOVEK							
							TETA							
							ARGON			EGIP. BOG SVETLOBE				
							PRITOK SAVE V MEDVODAH			MOČEN GLAS				
							▷						STAR SLOVAN	
							▷							
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	RUMENA KOLERABA (NAREČNO)	VOJAŠKA ENOTA ZA POSEBNE NALOGE	NARAVA, ČUD	PUNČICA V OČESU	ZA POLTON ZNIZANI E	OBDOBJE, DOBA OTOK V KVARNERJU		MESTECE V DALMACIJI						
SREDSTVO ZA KONZER- VIRANJE ŽIVL								KOŠ. TREN. (ZMAGO)						
SEZNAM NASLOVOV								NAGLAS, POUĐAREK						
								TROPSKI KUŠČAR						
							STOK					MAJHNO INTEGRI- RANO VEZJE	OKUSNA MORSKA RBA Z BODICAMI, BODKA	
							VAS PRI VODICAH							
					PRIMORSKA TRGOVINA							MIHA SALEHAR		
					TOKOVNI POSREDNIK							NEZNANEC		
						SL. PSIHOL. (HUBERT)								
						BORLNI ŠPORT								
			PLETENA KOŠARA					PREBIVALKA DANSKE						
ALEŠ DEBELJAK			JEDAČA, JESTVINE					REDKO ŽENSKO IME						
	MRZLI DEL LETA	VELKA DVORANA				VRHOVNI NORD. BOG						ROBERT REDFORD		
		GORA V KARAVANKAH				REŽISER KUSTURICA						LUKNIČA V KOŽI		
JUTRANJA ZARJA				GL. MESTO ARMENIJE								PRAVOSL. DUHOVNIK		
				NORD. BOGI- NJA MORJA								MLEČNI ZDELEK		
REKA V ZAHODNI SRBIJI					RIM. BOG LJUBEZNI							LETUVIŠČE OB ČRNEM MORJU		
					TANJA ŽAGAR							(A)VT		
SLOVENSKI PESNIK (NAN)												KRŠČANSKI SVETNIK, ŠKOF V SISKU		
PRIRE- DITELJ PREDSTAVE												IMITACIJA POSNETEK		

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:
SREČNO IN ZDRAVO.

Nagrade prejmejo:

- Jožica Lukančič, Kalce 19 a, 1370 Logatec,
- Sašo Prochazka, Klanc 1, 5230 Bovec,
- Tija Stritih, Vrtna ulica 27, 4294 Križe.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 16. februarja 2022, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Prišlo je novo leto. Sicer ni popolnoma novo, saj nekaj starega kljub vsemu prenesemo tudi v novo. Začetek leta je vsekakor priložnost, da kaj spremenimo. Pogosto oblikujemo načrte in si rečemo, da bo tokrat drugače, da bomo naredili spremembe, ki bodo obstale. Vendar nam skoraj zmeraj kaj zmanjka. Psihologi bi rekli, da si postavimo bodisi previsoke bodisi prenizke cilje. Prava pot naj bi bila nekje vmes. Vendar je to večinoma nekaj brez prave identitete, nekaj neprepoznavnega. Zato bodimo drzni. Postavimo si ideal. Prepogosto si pri spremembah postavimo prenizke cilje, zato se nam na pol poti niti ne zdi vredno truditi za neizvalen cilj. Po drugi strani pa se ob postavitvi ideala zavedamo, da se moramo čim bolj potruditi. Takrat se zgodi tisto, po čemer hrepenimo. Postanemo zadovoljni in srečni. Kadar počnemo prave stvari z vsem srcem in vso močjo, se prikraje tudi sreča. In kadar smo pri tem uspešni, smo nagrajeni z zadovoljstvom. Vendar kljub naporu in trudu, da bi srečo in zadovoljstvo obdržali, se nam vedno znova izmuzneta.

Spodbudna misel

NOVO LETO, NOV POSKUS, NOV BOJ

FOTO Bruno Toič

»Kakšna krivica,« si upravičeno mislimo. Pot, da bi postali boljši ljudje, naše življenje pa polno, je pot nenehnega boja. Boja s seboj in zase. Ta boj je neizpros, saj moramo za vidne rezultate pozabiti nase in svoj pogled obrniti k tistemu, ki mu lahko sebe darujemo. Edina pot, na katero smo poklicani, je pot samopreseganja. Presegam sebe, da vidim tebe. Srečno na poti, in naj tokrat zares uspe!

Matic Vidic, VVIK

Radikalizacija je eden večjih varnostnih izzivov v sodobnem svetu, zlasti če vodi v nasilno vedenje in nasilni ekstremizem, kot je terorizem. Nobena

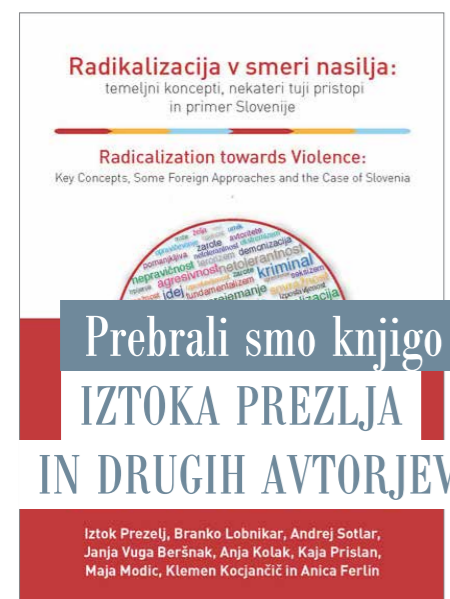
družba ni varna pred tem pojavom, ki predstavlja čezmejno grožnjo, na katero vplivajo različni politični, socialni, varnostni, verski, ekonomski in drugi dejavniki. Ideologija je sestavni del radikalizacije, svetovni splet pa njeno najmočnejše orožje.

Avtorji knjige *Radikalizacija v smeri nasilja: temeljni koncepti, nekateri tuji pristopi in primer Slovenije* v uvodu predstavijo različne pristope razumevanja radikalizacije in ekstremističnega nasilja ter tudi proces deradikalizacije, ki vodi k preprečevanju ali opustitvi nasilnega vedenja in ekstremističnih prepričanj posameznikov ter družbenih skupin. Sledi analiza dobrih praks iz tujine, kot so Velika Britanija, Finska in Avstrija, ki bi jih lahko uporabili pri sprejemanju nacionalnih ukrepov za preprečevanje radikalizacije v Sloveniji.

Osrednji del knjige je namenjen pomenu in vlogi različnih državnih in nedržavnih ustanov Republike Slovenije, ki zasnava vprašanja radikalizacije in nasilnega radikalizma. Med njimi so šolske, zdravstvene, verske, obveščevalno-varnostne in druge. V zadnjem poglavju sta predstavljena nacionalni model RAN za identifikacijo in spremljanje radikalizacije v Sloveniji ter predlog novega modela RADCEPRO RAN (radikalizacija in celoviti protiukrepi v Republiki Sloveniji).

Knjiga je izšla leta 2021 v knjižni zbirki Varnostne študije pri Založbi FDV. Recenzenta sta Anton Grizold in Jaroš Britovšek.

Zvonko Krunic, KIZC

NOVO ZNANJE ZA MORNARIŠKE ČASTNIKE

BESEDILO IN FOTO 430. MOD

Štirje častniki iz 430. mornariškega divizionu iz sestave posadk obeh vojaških ladij Slovenske vojske, Ankaran in Triglav, so se lani med 6. septembrom in 17. decembrom udeležili zahtevnega šolanja za tuje mornariške častnike na taktični in operativni ravni. Usposabljanje, ki je potekalo pod vodstvom francoske ustanove DCI NAVFCO, je obsegalo vsebine iz poveljevanja in kontrole, zvez taktične pomorske skupine in nadrejenega poveljstva, bojnega delovanja in procesa bojnega odločanja na morju pri samostojnem delovanju ladje ali v okviru združene taktične pomorske sile. Teoretični del usposabljanja in simulacije so temeljili na Natovih doktrinah in dokumentaciji za delovanje v zavezniških operacijah za posamezno obliko mornariškega bojevanja.

Usposabljanje za bojno delovanje je vključevalo aktivnosti v mirnodobnem času, kriznem času nizke, visoke in zelo visoke intenzivnosti konflikta ter za delovanje v vojni. Služatelji so se usposobili za delovanje v defenzivnih in ofenzivnih oblikah bojnega delovanja, za protipovršinsko bojevanje, protizračno bojevanje, protipodmorniško bojevanje, elektronsko bojevanje, mornariške operacije prestrezanja na morju ter operacije v podporo miru. Med izvajanjem koalicijskih operacij so pripadniki 430. mornariškega divizionu sodelovali v treh simulacijah s pripadniki mornarice Združenih arabskih emiratov in filipinske mornarice. S prvimi so izvedli dve simulaciji za protipodmorniško bojevanje, s kolegi iz filipinske mornarice pa kompleksno simulacijo, ki je obsegala protipovršinsko in protizračno bojevanje v podporo nadaljnji amfibijski operaciji.

Štirje mornariški častniki Slovenske vojske, ki so uspešno končali šolanje, so bili pohvaljeni, da imajo izrazito visoko znanje o mornariškem delovanju na morju. Trije so šolanje končali z odliko ter s posebno pohvalo za visok učni uspeh. Tako usposabljanje neposredno podpira nove Natove cilje zmogljivosti za delovanje na morju, ki so jih v Slovenski vojski prevzeli leta 2021.

REVIIA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI, OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo

OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7600 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno

stališče Ministrstva za obrambo RS.

Nenaročenega gradiva in fotografij

ne vračamo.

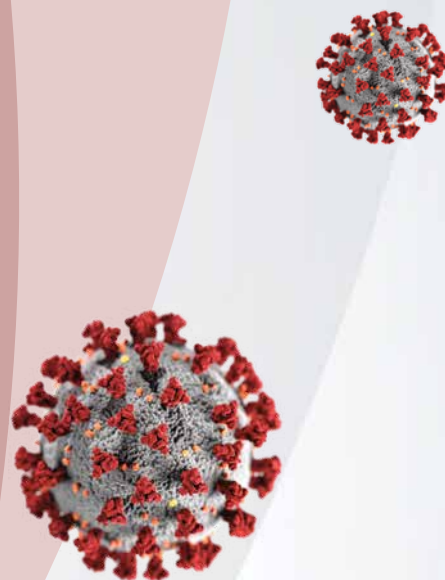
Naslednja številka izide 28. februarja 2022.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

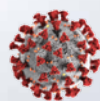
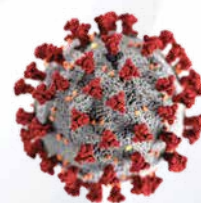
Revija Slovenska vojska je članica Evropskega združenja vojaških novinarjev (EMPA).

CEPIMO SE!

Vse pripadnike Slovenske vojske in zaposlene na Ministrstvu za obrambo ter v organih v sestavi obveščamo, da bo cepljenje proti covidu-19 do nadaljnjega

**vsak petek od 8. do 10. ure
na cepilnem mestu v Štuli v Ljubljani.**

Zaradi zagotovitve zadostne količine cepiva je zaželeno predhodna prijava Operativni skupini za cepljenje poveljstva Logistične brigade Slovenske vojske po outlooku ali čez povezavo na infotočki Cepljenje proti covidu-19 – MO.